

Silovit bombardment Nemčije

HITLER PRIZNAVA, DA RUSIJA ZNA ZMAGATI— NOVI USPEHI V ITALIJI

London, Anglija. — Tekom zadnjih treh dni se je udeležilo obsežnega zračnega napada na nemška mesta več, kakor 3000 zavezniskih letal. Glavni napadi so bili izvajani nad Berlinom, Hanoverom, Brunswickom in Frankfurtom. Berlin je na novo razdejan. Najhujši udar pa sta doživela Brunswick in Hanover, kjer imajo Nemci obsežne vojne tvornice. Na Frankfurt so izvedli zračni napad v soboto pri belem dnevu in vrgli nanj več kakor 1800 tonov bomb. Izvidna letala, ki so pregledovala in ugotavljala po napadu učinek zračnih napadov so poročala, da so nemške tvornice v Brunswicku, Hanoveru in v Frankfurtu tako poškodovane, da mora biti obrat istih ustavljen za več časa. Zavezniki so uničili Nemcem 134 letal, ki so skušali ovirati napade. Američani so zgubili v napadih le 20 svojih bombnikov.

JAPONCI ČUTIJO DA PRIHAJA PORAZ

Pearl Harbor, Havajsko otočje. — Po poročilih, ki jih je objavil admiral Nimitz v nedeljo je razvidno, da imajo Združene države zaposlenih veliko število matičnih ladij, s katerih ameriško letalstvo stalno obdeluje japonske pozicije v Tihem morju. Maršalsko otočje je pod stalnimi zračnimi napadi že več kakor 20 dni. To otočje se nahaja severozapadno od Gilbertskih otokov kakih 400 milj. Maršalska skupina otokov šteje nad 70 večjih in manjših otokov. Glavni otoki med temi, na katerih imajo Japonci svoje pomorske in letalske baze so: Kwajalein, Jaluit, Wotje in Taroa. Vse štiri glavne baze doživljajo vedno hujše napade od strani ameriških letalcev in zdi se, da invazija tega otočja pride vsak čas.

Zanimivo je naslednje: Tekom zadnjega meseca so ameriški letalci sestrelili v tem delu Tihega morja 420 japonskih letal. Glede Nove Britanije in tamkajšne japonske baze, je omenila tokijska radio postaja, da Rabaul nima več pomena za Japonce. S to omenbo so Japonci direktno priznali svoj poraz v južnem Pacifiku. Na severu pa pripravljajo ameriško letalstvo sunek z aleutskih otokov proti japonskemu otočju samemu. V Burmi se pripravljajo obsežna fronta. Tudi na Kitajskem so Japonci na več točkah v defenzivi. Tako bo začelo aktivno delovati proti Japonci kar šest front in Japonci bodo imeli obilo posla z obrambo. Japonci vse to čutijo že v naprej in zaskrbljenostjo gledajo v bodočnost.

POOSTRITEV AMERISKEGA STALIŠČA PROTI ŠPANJI

Washington, D. C. — Združene države so po svojem državnem tajniku Cordellu Hullu obvestile špansko vlado v Madridu, ki ji načeluje diktator general Francisco Franco, da je Španiji odpovedan vsak uvoz petroleja in olja iz Združenih držav. Z obvestilom so podani tudi naslednji razlogi, radi katerih je prišlo do te najnovejše ameriške demarše in ti so:

- 1.) Španija nudi še vedno na kontinentu in v afriškem teritoriju zavetje osiščnim agentom.
- 2.) Dovoljuje izvoz vojski potrebne materiala v Nemčijo.
- 3.) Ima še vedno gotove dele takozvane plave divizije na fronti proti Rusiji.
- 4.) Zgleda, da ima z Nemčijo finančno pogodbo, s katero nudi \$40.000.000 kredita Nemčiji, katero bo Nemčija uporabljala za povečevanje vohunstva in sabotaže in pospeševala opozicijo proti nam na španskem polotoku.
- 5.) Nadaljuje z interniranjem italijanskih vojni in trgovskih ladij v španskih pristaniščih.

Ameriški nastop je izveden po posvetovanju z angleško vlado, ki enako ugovarja španskemu stališču v tem konfliktu. Španija izpoveduje svojo nevtralnost, pod roko pa baranta in podpira Nemčijo. Naravno, da zavezniki takega ravnanja ne morejo mirno trpeti.

V Washingtonu so dosedaj nastopali proti Španiji z mehkimi rokavicami. Zdaj zgleda, da so rokavice sneli in pokazali Španiji svojo odločno železno pest.

GROZNE IZPOVEDI, KAKO JAPONCI TRPINČIJO VOJNE UJETNIKE

New York, N. Y. — Koncem zadnjega tedna ste objavile ameriška in angleška vlada, kako brutalno in zverinsko postopajo Japonci z vojnimi ujetniki po svojih taboriščih. V tem poročilu so izpovedi nekaterih ujetnikov samih, ki so pobegnili ali bili zamenjani zadnje čase. Tragične povestnice so to za civilizirane ljudi. Ameriški novinar Powell, ki je bil zamenjan kot invalid pripoveduje: 20. dec. 1941 so me Japonci vrgli v Sanghaju z kitaskimi ujetniki vred v 12x18 čevljev veliko celico, kjer sem bil zaprt do marca 1942. Za ležati ni bilo prostora, ves čas smo morali le stati ali sedeti na tleh. Za kazen pa večkrat čepeti na prstih. Prepepali so jih brutalno. Eden drugemu niso smeli pomagati. V tem stanju je dobil gnitje kosti in odrezali so mu obe noge. Japonci uganjajo prava zverinstva nad ujetniki. Podrobneje bomo o tem še poročali.

FRANKLIN D. ROOSEVELT

Predsednik Franklin D. Roosevelt je obhajal zadnjo nedeljo 30. januarja svoj 62. rojstni dan. Rodil se je 30. jan. 1882 v Hyde Parku, N. Y. Dal mu Bog še mnogo let!

KRIŽEM SVETA

— Stockholm, Švedska. — V Kopenhagnu na Danskem, je eksplozija vničila elektrarni oddelek velike tvornice za avtomobile, ki jo je lastovala tvrdka General Motors. Tvornico so po zasedbi Danske Nemci preuredili za svojo vojno proizvodnjo. Eksplozivne bombe so bile podtaknjene po saboteriji.

— Alžir, Afrika. — Nemška radio postaja je objavila, da je bil v Atenah na Grškem ubit minister dela, Nikolaj Kalivas. Slednji je bil član sedanje kvizlinške grške vlade. Napad so izvedli trije mladi Grki, protivniki kolaboristične vlade v Atenah.

— London, Anglija. — List London Daily Express poroča o velikem ogorčenju po vsej Angliji, vsled japonskega trpinčenja angleških vojni ujetnikov v japonskih taboriščih. List dostavlja, da bestialno početje Japoncev kaže, da so Japonci največja nevarnost civiliziranemu svetu.

— Berne, Švica. — Načelnik nazijske gestape, Hitlerjev rabelj, Henrik Himmler je došel v Sofijo. Bolgari postajajo baje odporni, ker se bližajo Rusi. Da bi zatrl bolgarski odpor je poslal Hitler svojega rablja v Bolgarijo, da prouči možnosti, kako bi se obdržalo Bolgare na nemški verigi.

V SOVJETSKEM ZBORU JE 180 RODOV, KI GOVORE 200 JEZIKOV

Moskva, Rusija. — Zadnji teden je pričel zasedati v Moskvi vrhovni sovjetski zbor, ki ima po ruskem načinu podoben značaj državnega parlamenta. Otvoritev zasedanja se je izvršila z slovesnostmi. Otvoril ga je Stalin sam. V zboru je do 900 zastopnikov ali poslancev, ki zastopajo vsa okrožja ozemelj, ki so vključena v unijo sovjetske Rusije. V obširni dvorani, kjer zboruje veliki zbor so navzoči tudi tujezemski diplomatični zastopniki. Ameriški poročevalci poročajo, da je v zboru zastopanih 180 raznih narodnosti in rodov, ki govorijo na 200 jezikov in narečij. V resnici je to že cela Liga narodov. Tujezemske opazovalce nadvse zanima, kako je mogoče držati te številne narodnosti skupaj, jih zadovoljiti gospodarsko, politično in socialno. Zbor razpravlja in snuje smerice za rusko povojno politiko.

V RUMUNJI VLADAJO NAZIJI

Kairo, Egipt. — Glaslo najnovejših poročil iz Rumunije, je premier Antonescu, primoran od nazijskega pritiska, izročil nemškim oblastem popolne avtonomne pravice v Rumuniji. S tem so Nemci dobili popolno oblast nad Rumunijo.

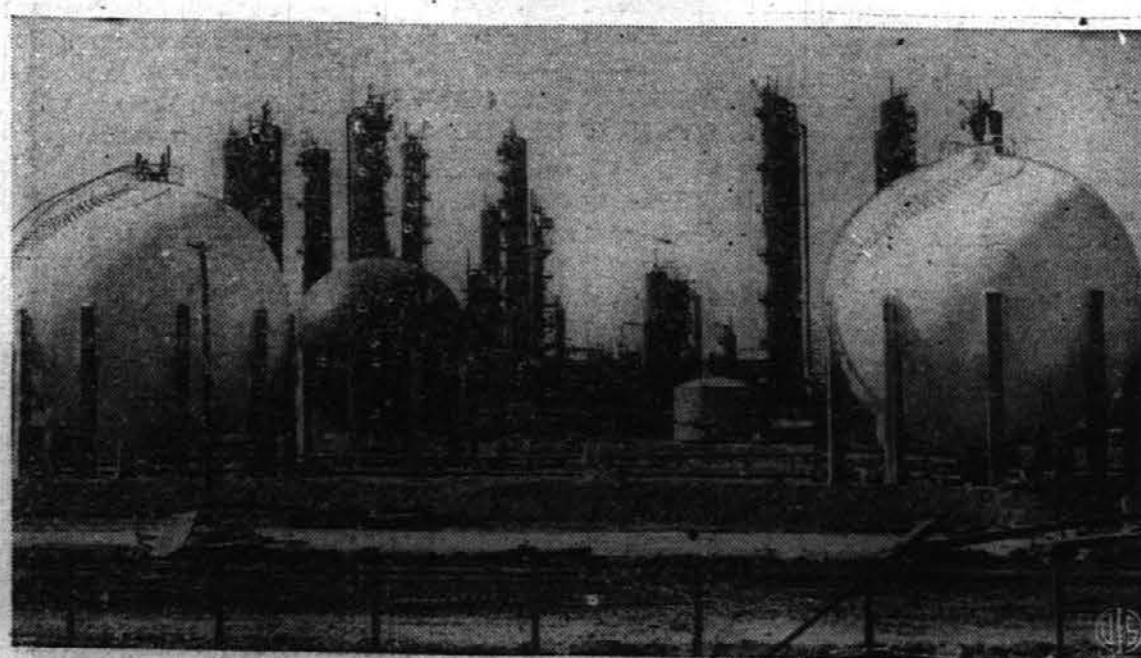
AMERIKANCI DOSEGLI ZGODOVINSKI REKORD

Neapelj, Italija. — Mesto Cassino je pred 2000 leti oblegal znan Hannibal, ki pa ni uspel, da bi bil zavzel gorski prehod pri Cassino, katerega so te dni zavzeli Amerikanci. Rima ni še nikoli noben sovražnik zavzel od juga. Ako bodo zavezniki v tej smeri uspeli bo to prvo zavzetje mesta Rima od južne strani.

OPERIRANA

Chicago, Ill. — V bolnici Sv. Antona je bila v petek 28. januarja 1944 zvečer, operirana Miss Jennie Zorko, hči Mrs. Ane Zorko, ki živijo na 1654 W. 21. Pl. Ona je uposlena v tej bolnici kot knjigovodkinja. Želimo ji, da se kmalu pozdravi in vrne na svoje delo.

TOVARNA ZA GUMIJ

Stopnice na velikanskih rektorijah isledajo na tej sliki kakor živi na ogromnih žogah za baseball igro. Slika predstavlja največjo tovarno na svetu za butadiene. Upravlja jo brez dobička pet oljnih družb, v Port Neches, Texas. Sedmimo saloge umetno narejenega gumija v Zedinjenih državah nalijejo v te okrogle tanke na pritisk, ki držijo 12.000 sodov.

KAKO SODIJO NAŠI V JUŽNI AMERIKI

Da osvetlimo razmere v naši stari domovini kolikor nam je v sedanjih okolištinah najbolj mogoče, priobčujemo na tem mestu poročila in članke iz vseh virov, ki so nam na razpolago. Čitatelji naj si sami ustvarijo svojo sodbu. Danes objavljamo kaj je pisal urednik č. g. Janez Hladnik v zadnji številki mesečnika Duhovno Življenje.

PARTIZANI IN ČETNIKI

Buenos Aires, Argentina.

Kot poročevalci smo dolžni obvestiti našo javnost o tem, kar se doma dogaja, v kolikor nam je mogoče to poznati.

Iz splošnih poročil zvezo, da se doma pogosto dogaja, da pride do medsebojnih spopadov med "partizani", katerim je vojaški vodja Tito (menda neki Brozovič, zagrebški kovač, soudeležen v španski revoluciji in izvežban v četnikovanju in v komunističnem delovanju v Moskvi, ki je bil iz Rusije poslan, da dvigne partizanstvo. Ali je bila njemu naročena tudi socialna komunistična revolucija ali pa deluje v tem smislu le na svojo pest, o tem ne vemo).

Politični vodja partizanstva je Ribar, znan mnogim rojakom, ker je Tržičan.

Že eno leto je znano globljim opazovalcem, da je v četniškem delovanju nekaj narobe. Toda vsi uvidni naši možje so skušali na zunaj prikriti ta razpor, na znotraj pa ga ublažiti in se je že ponovno posrečilo doseči začasno spravo. Slednjič je prišlo res v javnost in je vse jugoslovansko osvobodilno gibanje spravilo v čudno luč.

Prvi glasen pojav je bil uboj dr. Natlačena, kateremu je sledila cela vrsta ubojev najboljših slovenskih mož. Znano je da je od rok partizanov padlo 17 duhovnikov, ki so bili vsi znani kot zelo delavni in spoštovanja vredni božji služabniki in tudi zavedni narodnjaki.

Tukaj ni prav nič treba, da se tudi med naše vrste zanese sovraštvo, zato smo o tem malo pisali in tudi sedaj ne bomo o tem razpravljali, pač pa z bridkostjo ugotavljamo, da je za naš narod medsebojni spor mnogo večja nesreča kot pa tujevo nasilje v deželi.

Na žalost je Louis Adamič, vodilni slovenski mož v Sev. Ameriki, zagrešil prav nepotrebno napako. Celi ameriški javnosti je v široko poznanem "Harper Magazinu" objavil več člankov, v katerih je javno napadel ministra Snoja, sramotil sveti spomin duhovnika, vseučilišnega profesorja dr. Erlicha in postavil na zatožno klop "slovenski klerofašizem". Ko bi bile njegove navedbe resnične, bi morali k stvari pač molčati, toda dokazali so mu 25 zgodovinskih laži in potvorb. Adamičev nastop je bridko odjeknil v slovenski ameriški javnosti in samo skrajnemu naporu treznejših rojakov se je posrečilo, da so rešili SANS (Slov. Am. Nar. Svet) pred razpadom.

Ne odrekamo partizanom zaslug, kajti marsikaj so napravili na škodo Nemcem in Italijanom. Toda iz obilice poročil, katere prihajajo, je premmogo dogodkov, kateri dokazujejo, da je njihova prenapetost spravila tisoče slovenskih ljudi v grob in dajala povod požigom in streljanju talcev.

Ena stvar je osvoboditev domovine, druga stvar je pa očuvati narod, kajti, kaj hoče "mrtvemu narodu svobodna zemlja".

Ko opazujemo razvoj vojnih dogodkov, vidimo kako znajo čuvati zavezniki dragocena življenja svojih vojakov. Zakaj bi pa bili dolžni mi Slovenci, ta najmanjši narod, tirati slepe na morišče naše ljudi, ne da bi preje vedno pretehtali, kaj bo to koristilo...! In prav tako: kaj je sedaj treba sejati socialno revolucijo in med — Slovenec, kjer nikdar nismo nikakega kapitalizma imeli in kjer bi po mirni poti prav lahko rešili vse socialne probleme pozneje, ko bomo na svoji zemlji svoji gospodje. Tako vidimo v jugoslovanskem in slovenskem četništvu dve struji: partizansko in patriotsko.

Razlika med njima je v tem, da partizani mislijo le na oboroženo akcijo in so z nepremišljenostjo zakrivali že na tisoče nepotrebnih žrtve; oni sami so pa zadali smrt že čez 2500 Slovencev, kateri niso odobraval njihovi načinov in njihove komunistične ideologije.

Druga skupina prevdarneje misli na to, kako narodo očuvati pred vničanjem, čakajoč prave prilike za nastop, da ne bo boj za narodovo svobodo njegov — samomor.

Adamič in z njim mnogi menijo, da je v Sloveniji prevladalo partizanstvo in da so samo oni res borci za bodočo narodovo svobodo. Ta trditev je zgrešena.

Saj je znano, da je bilo pred pol leta najmanj 15 raznih tajnih publikacij v Sloveniji. Samo dve od njih sta bili v rokah partizanov, vse drugo pa so imeli patrijoti, kateri so si dali ime modrordeci.

Kaj je soditi o očitku sodelovanja z Nemci?? Na podlagi mnogoterih poročil je razvidno, da je to zadeva lokalne politike. Kakor očita partizani, da so se zvezali patrijoti proti njim, prav tako pa je znanih slučajev, da so se zvezali partizani.

(Nadaljevanje na 6. str.)

SEE PAGE 3
ENGLISH SECTION
(FRATERNAL VOICE)
OF
THE WESTERN SLAVONIC
ASSOCIATION

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak torek in petek

Issued every Tuesday and Friday

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejšnji teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg našega imena na naslovni strani kažejo, do kedar je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

POMISLEKI IN DRUGO O
RUSIJI

Glede sodobne Rusije so v svetu kaj različne sodbe in mnenja. Njeno vojaško moč, njen kolosalni razvoj po revoluciji sicer vsi občudujejo. Je res nekaj velikega, kar ne more nihče zanikati. V revoluciji je seveda bilo dosti slabega, dosti krivic in hudega. Takega eksperimentiranja si pač nihče ne želi, in ne moremo zameriti onim, ki so pred takim morebitnim eksperimentiranjem vznemirjeni. To, da Rusija zmaguje nad Hitlerjem, je vsem prav, vznemirjenji pa postajajo ob misli, kaj in kako bo Rusija govorila po tem, po zmagi. Misel na to povzroča pri mnogih posebno zaskrbljenost, ki ni brez vzroka.

Vzemimo Poljsko, Čehoslovaško in vzemimo našo staro domovino Slovenijo. V Poljski, kakor v Sloveniji, je pretežni del naroda katoliški. Tudi na Čehoslovaškem bo tako. V vseh teh deželah se katoličani, še posebno pa cerkveni krogi, boje, v kake razmere bo prišla cerkev in njeno življenje, če pridejo pod ruski vpliv, ali bolje, če bi se v njih uveljavili komunistični načini vladanja. Odnosi med komunizmom in katoliško cerkvijo so znani. Kakor voda in ogenj sta. Kjer komunizem zavladal, nima cerkev nobene besede, nobene svobode in demokracije. Slučaji v Rusiji pred vojno so znani. Cerkevne občine so umirale ena za drugo. Na eni strani je država priznala, da imajo ljudje lahko svoje cerkve, na drugi strani pa je država nastavila na cerkvena posvetila in imetja take visoke davke, da so davki v par letih vse požrli in cerkvene občine so izginjale, ker niso mogle obstati. Taka svoboda je slaba svoboda. Lahko živš, če moreš, država ti bo pa vse pobrala, da boš od glada poginil. Če misli Rusija uganjati tako iskrenost napram veroizpovedim, zraven pa dajati v svet izjave, da so veroizpovedi v Rusiji svobodne, potem s tako svobodo in demokracijo ne bo dolgo vozila.

Neglede kako velika in močna je Rusija, kako prefrigani so njeni voditelji, raznih narodov ne bodo obdržali pod svojo kontrolo, kakor jih niso mogle v svojih dobah znane slavne velike države v preteklosti. Egipčani, Grki, Rimljani in še cela vrsta drugih je, ki so poizkušali, da bi uspeli s takimi načini vladanja, toda uspeli niso. Tudi Rusija ne bo, če bo nadaljevala s tako politiko. Uspela pa bo, če bo dala narodom popolno kulturno in politično avtonomijo in svobodo, da se bo vsak narod po svoje razvijal v pravcu poštene in pravične slovanske politike ter da bo lahko obdržal svoje narodne običaje in svojo vero. V takih okoliščinah in na tak način pa Rusija čisto lahko ustvari slovansko občestvo v Evropi. Rusija ima v sedanji dobi vse prilike in največjo priliko, da izvede stoletna upanja poštenih panslavistov.

Če bo znala Rusija izrabiti prilike, potem dobimo v svetu novo dobo, v kateri bo stalo v ospredju slovanstvo. Stari narodi doživljajo svojo dobo. Seveda se še krčevito držijo in se bodo upirali na vso moč, kakor star konservativni gospodar, ki ne da rad ključa iz rok, ampak dati ga bo moral, ker čas sam stare odmika, mlade pa nastavlja na delo. Slovanstvo se pripravlja v tej veliki strašni borbi na velik izpit. Kako ga bo prestalo, je vse odvisno od Rusije. Politično revolucijo je izvajala zelo krhavo in strašno. Tudi preobrat v gospodarstvu je izvajala radikalno. Kulturni preobrat je reševala deloma napačno, kar se tiče verske in duhovne kulture. Kar se pa tiče golo znanstvene ali tehnične prosvete, so pa v Rusiji dosegli velike uspehe v teku dvajsetih let. Ob koncu zadnje svetovne vojne je bilo v Rusiji do 85% analfabetov med podeželskim prebivalstvom. Tudi po mestih ni bilo dosti bolje. Danes v Rusiji, razen nekaj starčkov, analfabetov skoraj ni. Vzgojena ruska vojska in ruska industrija kaže, da kakšni analfabeti vse to ne vodijo. Razvoj v boljše je v sodobni Rusiji vsestranski, tega ne more zanikati nihče. Upajmo le, da bo ruske voditelje končno tudi srečala taka pamet, da bodo spoznali,

da je poleg vsega tega, kar so doslej dosegli, najbolj bistvena potreba svoboda in demokracija. Če bodo znali deliti še to, potem stojimo Slovani na pragu svoje velike bodočnosti. Dal Bog, da bi bilo tako in da bi se Slovani znali v svoji od Stvarnika jim določeni dobi se obnašati pravično in vzorno!

PRIREDITEV MATERINEGA
DRUŠTVA IN DRUGO

North Chicago, Ill.

Na decemberski seji Materinega društva je bil izvoljen ves prejšnji odbor, nadalje je bilo sklenjeno, naj daruje društvo 50 dolarjev v božično kolekto. To je bilo narejeno in dva Liberty bonda smo kupile. Nadalje neznajam vsem članicam in faranom sploh, da bo naše društvo v nedeljo 6. februarja ob sedmi uri zvečer priredilo igralski sestanek pri malih mizicah. Prireditev bo v korist cerkve. Vstopnice so po 35c in so že zdaj na razpolago. Članice prosim, naj prinese vsaka kak dobiček, da ne bo treba toliko kupiti in bo tem več prišlo za cerkev.

Tudi prosim članice, da bi se bolj udeleževale sej, ki so vsako prvo nedeljo v mesecu. Katera se kaj dolguje, naj v kratkem poravnava. Saj nobena ne ve, kdaj se ji lahko kaj pripeti, tega pa tudi gotovo nobena ne ve, da bi bilo ob njeni smrti kako prerekanje.

Kaj pa ta strašna vojska? Najbrž je ne bo še tako hitro konec. Ravno včeraj je bila moja hči Antonija doma; prišla je iz Milwaukee, kjer prebiva že 20 let. Ima tudi dva sina pri letalih. Pišeta ji, kako se vežbata v zračni armadi. Starši ji rečejo, da sam vozi aeroplan s štirimi motorji in če mu je usojeno, da se ubije, le raje pade iz aeroplana, kakor pa da bi se šel na fronto z bajonetom klat. Pisal je, da so se šli oni teden vežbat v zračnih manevrih, pa je šel tudi neki višji poveljnik z njimi, ravno tako napravljen kot drugi in ga ta "baby" naše Antonije ni poznal. Rekel je, da so šli po zraku kot strele, pa je prehitel tistega enkrat, pa spet drugič, pa mu je vselej osla pokazal z roko. Pač ni vedel in je mislil, da je vojak njegove vrste. Ko so prišli na tla, je pa videl, da je bil veliki komandant. Pa je rekel ta poveljnik našemu: "Dva tedna ne smeš iti v aeroplan. Ne maram takih salutov!" Se ve, da se je fantu hudo zdelo, pa bilo je prepozno. Drugi je pa topničar ali strelce v aeroplanu. Rekla sem ji, da se bosta še enkrat ubila, pa mi je povedala, da so iz tiste fare, kamor ona spada, tudi kapitan šli v vojsko in večkrat pišejo. Nahajajo se na Novi Guineji. Rekli so, da naši fantje naložijo mrtve Japonce na kupe in za temi kupi skriti streljajo na sovražnika. Kadar so pa na vodi, pa kapitan plavajo od čolna do čolna, da smrtno ranjene fante spravijo devalo za večnost. Nekateri molijo, drugi kličejo svoje matere. Ti ubogi otroci! Vsi so bili zmeraj doma, zdaj pa kar naenkrat na fronti, tako daleč in v takih nepopisnih okoliščinah!

Kar nas je v naselbini, posebno pa naše društvo, prosimo Boga, da bi se po posredovanju žalostne Matere božje usmilil teh nedolžnih žrtev in nas rešil tega strašnega zla. Pozdrav vsem članicam našega Materinega društva. Na svidenje 6. februarja v dvorani!

Mary Marinič, predsednica.

Pomagajte Ameriki do zmagel! Kupujte zvezne vojne bonde!

HČERKO SMO IZGUBILI

Rockvale, Colo.

Sporočam žalostno novico iz naše družine in naše naselbine. Izgubili smo prav ljubeznivo hčerko Grace Liporseck, ki je zatisnila svoje oči 10. januarja in jih ne bo nikdar več odprla. Bog naj ji da večni mir in večna luč naj ji sveti.

Bila je članica društva sv. Janeza Nepomuka, št. 11 ZSZ, v Rockvale od časa, ko je bila dve leti stara. Pri omenjenem društvu je bila tajnica mnogo let; na zadnji konvenciji, ki se je vršila v Chicagi, je bila tudi delegatinja. Zaposlena je bila v Denverju na U. S. Employment Service. Njen brat Joe je pa zaposlen pri Employment Security departmentu.

Najprvo se zahvalimo vsem tistim, ki ste prišli in nam pomagali pri eli ali drugi stvari. Ne bomo vseh naštevati po imenih, ker bi bilo poročilo preobširno, ampak zahvalimo se vam vsem iz Canon City, ki ste nas prišli obiskat, in vsem drugim v naši okolici. Posebno se zahvalimo moji sestri, ki je prišla iz Helper, Utah, in mojemu bratu Joeju iz Pueblo, ki je mojo sestro in njenega soproga pripeljal ob eni uri ponoči in so potem ostali pri nas do pogreba in nas tolažili. In tu se zahvalimo mojemu bratu Franku, njegovi soprogi, njuni hčerki in zetu, ki so prišli tudi iz Pueblo, in še veliko drugim, ki so prišli iz Pueblo, kakor Mr. in Mrs. Frank Germ in Mr. in Mrs. Nelly iz Pueblo. Enako vsem onim, ki delajo tam kakor moj sin, in so vsi prišli na pogreb, in onim, ki delajo, kjer je naša pokojna hčerka delala, in so tudi vsi prišli na pogreb in so prinesli prav lepe cvetlice s seboj; tudi veliko sadja so prinesli.

Sedaj se pa prav lepo zahvalim onim, ki so darovali tako krasne cvetlice ob tem žalostnem trenutku, in posebno pa onim, ki so darovali za svete maše: jih je par iz Pueblo, ki so poslali za svete maše. And we wish to thank our neighbor Mrs. Rocco Santarelli and her daughter Mrs. James Chorus for their work and help they gave us and did for us. They were up day and night with us and they did all the cooking for us. It surely feels good to have such neighbors. We also thank my cousin Mary Kovich for the help she gave us.

Sedaj se pa še enkrat vsem najiskrenejše zahvalimo prav iz našega žalostnega srca.

Joe in Johanna Liporseck in otroci.

(Plačana zahvala)

STARI PRIJATELJI "AMER.
SLOVENCE" SE OGLAŠA

Cleveland, Ohio.

Priloženo boste našli \$2.00 za naročnino za "Novi Svet". Bi bil že preje postal, pa sem vedno mislil, da me bo prišel kdo obiskat radi naročnine, ker tega ni in ker je naročnina še zadnji mesec iztekla, čutim, da je moja dolžnost, da pošljem sam naročnino kar na upravnništvo. "Am. Slovenca" imam pa še plačanega za par mesecev in ko poteče, že pravočasno obnovim. Oba lista se mi prav dopadeta in ju najraje čitam. "Am. Slovenca" že prejemam nad 20 let in rečem, da je še najbolj pameten list izmed vseh. Se ne zaletuje nespametno nikamor

in kar pove, pove pametno, tako da drži.

Nahajamo se v predpustnem času. To je čas, ko so se pred leti med našim narodom najraje ženili. Še se spominjam, kako so pred leti ko še ni bilo avtomobilov, prihajale kočije pred cerkev sv. Vida in v njih svatje. Pozneje, ko je pa kočije izpodrinil avtomobil, pa v avtomobilih. Poroke imamo seveda še, a ni jih toliko, pa tudi nič več tako vesele niso, kakor so bile pred leti. Vzrok temu je nekaj vojska, amerikanizacija in sploh puste razmere, ki nimajo več tiste slovanske vesele mladosti, kakor je bila pred leti. Upajmo, da vsa ta zamegljenost enkrat mine in da bomo doživeli zopet vesele dneve in bolj vesele čase.

V takih časih, v kakršnih smo, se vsak le doma tišči. Na delo, pa z dela domov, to je vse. Doma pa ob večerih časniki v roke, ali kake knjige, katere smo pa že vse po večkrat prebrali, ker novih slovanskih knjig zdaj itak ni. Kadar nas obišče kak prijatelj, malo pomodujemo o tem in onem. O starem kraju in o vojski je zdaj dosti modrovanja. Zanimivo je brati razno preklanje po naših listih glede starega kraja. Partizani pa Mihajlovičev četniki so vzrok, zraven pa še politika tu v Ameriki, brez katere tudi nismo. Vsak ima pa svoje prijatelje, nekateri več, drugi manj in tako eni kimajo sem, drugi tam in igra gre naprej.

Pred nekaj dnevi me je obiskal znanec iz Collinwooda, ki ga nisem videl že precej časa. Ko sva govorila glede darov za stari kraj, se je odrezal, da ni dal še nič. Možno je rekel, zadnjič v zadnji vojni sem dal, potem so se pa za tiste cente kregali 25 let, kam so šli. Za moje cente se ne bodo kregali več. Ko bo vojne konec, bom že poslal sam, če bo kaj moje žlahte ostalo, ker bodo gotovo potrebni pomoči. To je vse prav, sem mu odgovoril, ampak mnogi so, ki ne bodo imeli morda nobenega svojega v Ameriki, tudi tem bo treba kaj pomagati, ker so Slovenci in naši. Tam bodo vsi potrebni pomoči po vojni. Pa se ni dal pregovoriti. Tako je; prepri, ki nastanejo povsod škodujejo tudi potrebnim stvarim.

Nazadnje sva pa oba s prijateljem prišla do soglasja, da je za enkrat prva dolžnost nas vseh pomagati naši novi domovini Ameriki. Tu imamo svoje sinove, svoje domove, tu delamo in si služimo kruh in tu bomo najbrže tudi legli v grobove. Zato vsak, ki more, naj kupi kar največ more vojnih bondov in s tem pomaga Ameriki. Obenem pa kupovanje vojnih bondov ni samo pomaganje Ameriki, ampak v prvi vrsti je pomaganje nam samim, ker s tem le investiramo zanesljivo svoj zaslužek, ki ga bo nam ta dežela enkrat vrnila z obrestmi nazaj, ko bomo denar najbolj potrebovali. Zato bi jaz to imenoval pomaganje samim sebi, kar tudi v resnici je. Obenem pa je vsak bond, ki ga kdo kupi, občuten "punch on the nose" Hitlerju in Hirošitju, ki sta mislila, da bosta nas uničila, a sta se salamsensko urezala, za kar jima je gotovo že temeljito žal. Zato le vsak kupuj kar največ more vojne bonde. S tem si boste tudi prihranili nekaj za čase, ki bodo morda še slabi, kakor so bili še skoro po vsaki vojni. Takrat pa bodo prav prišli bondi, če jih bo kdo imel, da jih bo vnovčeval in porabil za vsakdanji kruh, ali druge take potrebe, brez katerih ni nihče.

Take zime, kakoršno imamo letos, že dolgo nismo imeli. Zgleda pa, da to ne bo preveč dobro za farmarje. Po Indiani, Missouri in po Illinoisu, kakor oznanjajo to po radio je že dosti škoda radi pregorele zime, ko ni nobene moče in je zemlja že kar suha. Da bi se le ne zgodelo, da bi dobili kako slabo leto,

to, ker to bi bilo hudo za deželo. Vojske, lakote in kuge nas čuvaj, o Gospod.

Drugi posebnosti nimam, da bi jih omenjal. Pozdravljam vse čitatelje tega zanimivega lista, v katerem beremo vedno najbolj zanimive vesti od vsepovsod po Ameriki, kjerkoli bivajo naši slovanski rojaki. Lepo pridno se oglašajte, saj to je edina vez med nami še, da se v slovanskem listu shajamo vsaj s pisano besedo in si pripovedujemo o tem in onem, kar se godi med nami.

J. F., naročnik.

PISMO EVELETHSKEGA
VOJAKA

Eveleth, Minn.

Naslednje pismo je poslal svojim staršem brat moje žene Pfc. Joseph J. Chos. Je precej zanimivo radi tega, ker je bil, kakor omenja, eden prvih v Afriki, da je nazije in fašiste pozdravil s kanonom; služi namreč pri topničarjih. Takole piše:

Dragi starši: — Tukaj v Italiji je vreme zelo spremenljivo in negotovo, zato sem se odločil, da Vam to pot popišem nekaj drugačnega, o čemer Vam še nisem pisal prej.

Med tem ko pišem tukaj na italijanski fronti, je okrog mene vse mirno. Večkrat sem bral v evelethskem listu Eveleth News-Clarion, da vojaki pišejo, kako je v Zahodni Afriki, zato bom pa še jaz povedal, kako je bilo, ko smo se ameriški vojaki začeli poslavljati od Britiških otokov ter se podajati proti Zapadni Afriki na neki angleški ladji, pa do časa pred enim letom.

Predno smo dospeli v Zapadno Afriko, smo bili skoraj cel mesec dni na morju in smo imeli orožne vaje, predno smo se spopadli s sovražnikom. Angleška hrana tisti čas ni bila veliko prida. V Afriki je bilo podnebje nekaj novega za nas; prav tako tudi različne bolezni in čudno življenje vseh vrst ljudi.

Za invazijo določeni dan je prihajal bližje in bližje. To smo vedeli, ker so nemški bombardirji prihajali vedno bližje. Nekoliko smo se že bali, vendar pa smo se hrabro zadržali. Takrat smo bili še na morju. Dan pred invazijo so nam dali pri manevrih še zadnja navodila. Potem pa se je na nedeljo 8. nov. 1942 zjutraj ameriška infanterija v napadalnih čolnih podala v tisto deželo, naš polk pa je šel takoj za njimi s poljskimi topovi; jaz sem bil pri topovih. Vsi smo bili polni korajže in srčnosti in takrat smo otvorili afriško fronto.

Francozi so nas bili veseli in so nam po ameriško salutirali; z veseljem so sprejeli ameriške vojake na svojo zemljo. To pa zato, ker bi se bili radi otresli nemškega jarma. Saj imajo isto pravico do svobodnega življenja, kakor jo imamo Amerikanci.

Francozi so nas lahko spoznali po majhni ameriški zastavi, katero je imel vsak izmed nas pripeto na obleki. Ljudje so nam dajali pijače vsake vrste, največ vina, pa tudi obilo sadja. Bili so nas zares veseli.

Arabi so nam prodajali jajca in so nas prosili za obleko. Ti Arabci so izgubili vse kar so imeli, to se pravi, Nemci so jim vse pobrali. Bili so vsi raztrgani in v cunjah, vsak je pa vedel, kako je treba prositi za cigarete. Majhni otroci, ki so komaj shodili, kakor tudi stari možički in ženske, vsi so postopali na ta način. Od kraja smo pili vino kakor vodo, toda se nismo počutili dobro po njem. To vino je bilo čisto drugačno od onega, ki sem ga kdaj poskusil doma.

Majhni otroci so nas zmeraj prosili za "bom bom", kar pomeni menda cukerkice.

V svoji invaziji smo naprej udarili blizu mesta Algiers. Potem smo šli naprej, dokler nismo (Dalje na 5. strani)

DOGODKI

med Slovenci po
Ameriki

Mr. Mike Popovich v Chicagi

Chicago, Ill. — V sredo je nas obiskal Mr. Mike Popovich znani slovanski gostilničar v Denverju, Colo. Do pred par leti je vodil dolgo let gostilno v South Chicagi. Mr. Popovich je drugi nadzornik Zapadne Slovanske Zveze v Denverju in jako navdušen in agilen na društvenih poljih. Za njegov prijazen obisk najlepša hvala. Ob istem času pa se je nahajal na dopustu tudi njegov sin Mike, ki služi vojake v South Carolini. Obema želimo prijeten sestanek in pa srečen povrat vsakega na svoje mesto!

Pisal iz japonskega ujetništva

Cicero, Ill. — Znana slovanska družina Mr. in Mrs. Frank Marinič iz 2419 So. 61. Court, Cicero, Ill., sta pred kratkim prejela prvo pismo od sina Franka, odkar so ga Japonci ujeli na Coregidorju, Filipinsko otočje. Piše, da je zdrav, da doblja zadovoljivo hrano in se nahaja v snažnem stanovanju. — Naj je že vse to popolnoma res ali ne, glavno je, da je še živ.

Iz Minnesote

Chisholm, Minn. — Zimo imamo jako dobro. Minnesota bo čez čas postala druga Kalifornija. Toplomer kaže 30 do 35 stopinj nad ničlo; sedaj ko to pišem je 10 A. M., pa je že 28 stopinj nad ničlo. Lansko leto 24. jan. je bilo 22 pod ničlo. Ta preobrat ni dober v vsakem oziru, — imamo pa toliko več bolezni. Naj omenim, da je rojaka Joe Viranta, ki je bil leta 1942 na konvenciji KSKJ v Chicagi, zadet mrtvoud. Leži v bolnišnici in si ne more pomagati; negotovo je, ali bo ostal živ ali ne. — John Znidarski.

Mr. Joseph Rus iz Pueblo v Chicagi

Chicago, Ill. — Mr. Joseph Rus, glavni odbornik KSKJ, iz Pueblo, Colo., nas je obiskal zadnji teden. Nahajal se je na letnem zborovanju KSKJ v Jolietu, obenem je obiskal svoje sorodnike in znance v Chicagi. Za prijateljski obisk prav iskrena hvala.

Na Kay Kaiserjevem programu

Chicago, Ill. — Zadnje sredo večer smo slišali, kako je na znanem Kay Kaiserjevem radiu programu, oddanem v Kaliforniji, med drugimi nastopil tudi šentšefanski fant Harold Cerjanec, ki je mornariški letalski kadet in brat našim čitateljem znanega letalca St. Sgt. Viktorja Cerjanca.

Na dopustu

Chicago, Ill. — Domov k očetu in sestri na 1847 W. Cermak Rd. je prišel na 9-dnevni dopust John Terselich Jr., ki je pri vojaki v Newport News, Va. Istočasno je prišla v Chicagi tudi njegova mlada žena Fanny z brhko 6 mesecev staro hčerko; ona prebiva zdaj pri starših v LaSalle. Za vse je bilo kaj veselo snidenje.

Letalski kadet Johnny Zeleznikar je tudi prišel domov za tri dni. Sedaj je prestavljen v Madison, Wis.

Na 14-dnevni dopustu je bil doma Cpl. Louis Besowshek.

Cpl. Viktor Kremesec, sin Mr. in Mrs. Math Kremesec, je bil tudi doma na 10-dnevni dopustu. Sedaj je nastavljen kot čuvaj nemških ujetnikov v Rockfordu, Ill.

Rojakinja umrla

La Salle, Ill. — Dne 21. t. m. je tukaj umrla Mary Dežman, stara 70 let in doma iz Groblja pri St. Jerneju na Dolenjskem. Zapuščena omoženo hčer Mrs. Mary Kraguski, v Chicagi po brata Antona Jordana.

THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Founded on Democratic Principles, disregarding Class, Political and Partisan Beliefs and Opinions.
Formed solely for Mutual Benefit of the members and their beneficiaries and not for profit.

FRATERNAL VOICE

A DEPARTMENT OF AMERIKANSKI SLOVENEK

Monthly English Section — Dedicated To the English Speaking Members Of Our Association

Our Motto: BROTHERHOOD, LIBERTY AND PROGRESS

THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

A Family Organization
The Best Home Safeguard
Fraternal Protection For The Whole Family. Provides For Death, Sick, Operations, Accident and Disability Benefits.

BE A LOYAL BOOSTER

CHICAGO, ILL., TUESDAY, FEBRUARY 1, 1944

ORT YOUR ASSOCIATION

FRATERNAL VOICE

(ENGLISH SECTION)

Published monthly in the interest of the English Speaking Lodges and the Juvenile Department, and for the progress, good and welfare of The Western Slavonic Association, also to promote and maintain a mutual and fraternal understanding between ALL members; to unite our whole membership and develop fraternity, brotherhood and co-operation to the highest degree.

The following rules must be observed:

1. Write legibly in ink on one side of paper, or type your article, double spacing it. Articles should be as brief as possible.
2. A pen name may be used but must be accompanied by name and address of writer.
3. The editor reserves the right to alter, condense, or accept or reject any copy submitted.
4. No manuscripts will be returned unless requested and return postage is included.
5. Hand changes of addresses to your local secretary who will forward same to the publisher — AMERIKANSKI SLOVENEK, 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.
6. Send all letters, copy and material for this page to reach the editor not later than the 16th day of the month.

Send all communications to:

FRATERNAL VOICE

GEO. J. MIROSLAVICH, Editor

3360 Vine Street Denver, Colorado

WE STEP OVER THE THRESHOLD INTO A NEW YEAR

As we step over the threshold into the new year we have a desire to look back over the old year and note the things we have done and the things left undone. We also look forward into the New Year and wonder if we can and will do better for ourselves and for others.

Have we done everything possible to provide for the security, happiness and welfare of those near and dear to us? Have we done anything for the good and welfare of our neighbors and friends?

No matter what we have done in the past for our own or for others we must resolve that this year we will do much for our fellowmen. This is our duty as Christians and Americans. The best way to accomplish this benevolent deed is through devout practice of fraternalism such as provided by our Association, and invite others to share with you this mutual brotherhood.

Let us firmly resolve to be true and faithful members by giving our best efforts in the interests of our Association. Your efforts, your cooperation and your loyalty has been an important factor in the progress our Association has made. Your every helpful act has been responsible for the splendid financial and numerical strength of our organization and gives us reason to be proud of our success in its usefulness and service to humanity. We seek your continued efforts to build and assist in 1944.

As we enter the New Year, we have bright prospects for a year of progress. The splendid work during the past year in the 35th Anniversary Campaign which resulted in successful effort gives us an incentive to do even better. Again we shall depend on the loyal and effective support of our faithful membership. Nearly every member has a relative, friend, coworker, business associate or acquaintance to whom our attractive plans of mortuary insurance, sick, accident, operations and indemnity benefits should appeal. Our present membership could be easily doubled during 1944 if every member would enroll at least one new member. We hope every member will do so and bring the blessings of membership into every home throughout the land, thereby practicing real brotherhood as you "do unto others as you would want them to do unto you."

Such practice of brotherhood through membership in the Western Slavonic Association would make of you a genuine fraternalist and you would be doing your loyal duty towards the brothers and sisters banded together with you for the mutual assistance of one another. All of us together must realize we have the responsibility of building and keeping strong the organization that protects us and must therefore perform other duties required of us.

Those of us holding membership previously, and those accepted lately to share the benefits of the WSA with us, must work alike for future permanence and success of our Association. Regular and prompt payment of premiums is the most important duty, likewise we must assist and support the officers we have placed in charge of our affairs.

As we step over the threshold into a new year we must remember this is OUR ASSOCIATION and we must each endeavor to preserve it.

From the Office of the Supreme President WSA.

TWO BLOODY YEARS

The years of 1942-43 probably recorded the greatest loss of life in the world's history. No figures are available by which the exact truth of this statement can be reliably established. We know, however, that this loss of life has been enormous. We read of thousands being killed on land, sea and in the air, and the end is not yet for the slaughter continues in the present year.

This year is bound to register many more deaths than the past two years. Unquestionably the ranks of the fighting men have been seriously depleted, and yet others are taking the place of those who have fallen and the net result is not known and probably never will be known.

And to think that this loss of life is due primarily to one man who apparently is pleased with what he has accomplished. If there is one place in hell hotter than any other, that is where he should be placed after he has been made to suffer all that we have been able to do for him in retaliation for the pain and suffering he has brought into the world.

A FIEND'S DECLARATION

August 22, 1939, Hitler delivered to his henchmen a diatribe which was characteristic and serves to brand him with the contempt in which he is held. The report was not made public until October 1942 due to his treachery, but the Chief of the Associated Press Bureau in Berlin gives us the story which thus authenticated is accepted as a plain statement of facts. In judging the man and appraising him on his own language the story is well worth reading, rereading and keeping in mind. It shows the character of the man, or rather of the fiendish devil, who has brought this terrible war on the world. The complete abstract of what he said follows:

Ever since the autumn of 1936, and because I realized that Japan would not join us unconditionally and that Mussolini is threatened by that nit-wit of a King and the treasonable scoundrel of Crown Prince, I decided to go with Stalin.

In the last analysis, there are only three great statesmen in the world, —Stalin, I and Mussolini. Mussolini is the weakest for he has been unable to break the power of either the Crown or the Church. Our strength consists in our speed and in our brutality. Genghis Khan led millions of wo-

IF THERE WERE NO LIFE INSURANCE

The war made us familiar with the song, "There'll Always Be An England." Paraphrased, it is being used extensively this holiday season by the retail stores in the form of "There'll Always Be A Christmas." This brought to our minds the alternative of a similar slogan for life insurance. Digging into our files we found the answer in an old clipping from the Helicon Review. We print it in full:

If there were no life insurance, the average man would be handicapped because of constant worry. When a man is entrusted with valuable property and heavy moral obligations, he doesn't eat or sleep well or work efficiently until he knows that the property is safeguarded against loss and the obligations fulfilled. Worry ages more than work, and causes many a man to lose his health, his job, his business and even his life.

If there were no life insurance, the average man would have to save every available dollar in order to accumulate as much as possible as quickly as possible to replace the loss of his earning power in event of his death. There would be fewer comforts, fewer entertainments, fewer vacation trips, fewer luxuries, fewer educational advantages for the children.

Without life insurance the average man would hesitate to undertake ventures which in the event of his death might impose heavy burdens upon others. He would hesitate to risk his savings in business ventures,

to buy a home on an instalment basis, to undertake work or research requiring heavy expenses or low income for a time. Under present economic conditions, it is practically impossible to get ahead without going into debt. Only through life insurance can a man make provision for the payment of his debts in event of his untimely death.

Without life insurance, the average man would lose the incentive to make ambitious plans. If death should come before plans were fulfilled his family would be handicapped instead of benefited by his commitments.

Without life insurance, a man would have to pass by speculative business opportunities for fear that if he lost his savings, he wouldn't have time to accumulate another estate for his family. The job of investing money safely and profitably would be extremely difficult for many people. No other institution can compare with life insurance in its power to encourage thrift, protect savings and provide guaranteed returns.

Without life insurance, estate settlements would be delayed and estates depleted because of the sale of assets to pay taxes. Delinquency and crime would increase as a result of the increased number of poverty-stricken homes and a heavier burden would be placed on the State for the care of the unfortunate.

—The Fraternal Monitor.

DENVER JUVENILE DIES

The members of United Comrades Juvenile Branch No. 1, Denver, mourn the death of baby Richard T. James.

A meeting of the United Comrades was held on January 23, but we regret there was a very small attendance. Our appreciation is extended the presence and kind interest of Supervisors Mr. Anthony Jersin, Mesdames Anna Tezak and Mollie Zalar, Messrs. Edward Krasovich and George Miroslavich.

The children were urged to help bring our usual large attendance at future meetings and to strive for delegate to the juvenile convention next year. The supervisors promised to help any juvenile to obtain the necessary 50 new members if they will show an interest and try to get some new members themselves with the help of their parents or other adults.

President Kathryn Byers states she

found it easy to become a delegate for the last convention in Chicago and says it ought to be easier this time.

The next United Comrade meeting will be held on Sunday afternoon, February 27, at 1:30 in the Slovenian Hall, 4468 Washington. The children will celebrate their 14th anniversary of the branch. All children able to play an instrument, sing, act or do anything to entertain are requested to come prepared to be on the program. Refreshments will be served.

Over 160 new juveniles joined the WSA in the last campaign. They are invited to come to the next meeting. Parents are asked to see that their children belonging are instructed to be present. It is good for them to spend an hour or two with other children. We have a wonderful organization for the kiddies. Make it a habit to be at every meeting every fourth Sunday of the month.

men and children to slaughter—with premeditation and a happy heart. History sees in him solely the founder of a state. It is a matter of indifference to me what a weak Western civilization will say about me. I have issued the command—and I'll have anybody who utters but one word of criticism executed by a firing squad—that our war aim does not consist in reaching certain lines, but in the physical destruction of the enemy.

I got to know those wretched worms, Daladier, and Chamberlain in Munich. They will be too cowardly to attack. They won't go beyond a blockade.

Poland will be depopulated and then settled by Germans. My pact with Poland was intended to gain time.—After Stalin's death—he is a very sick man—we shall demolish the Soviet Union. The down of German domination of the world will then break.—We shall have to count on Japan's renegading. I have given Japan a full year's time. The Emperor is a counterpart of the last Czar. Weak, cowardly undecided. May he fall a victim to the revolution.—We shall continue to stir up unrest in the Far East and Arabia.—The opportunity is favorable as never before. Be without compassion.

THE AMERICAN CREED

I believe in the United States of America as a government of the people, by the people, for the people, whose just powers are derived from the governed; a democracy in a republic; a sovereign nation of many sovereign states; a perfect union, one and inseparable, established upon those principles of freedom, equality, justice and humanity for which American patriots sacrificed their lives and fortunes.

I therefore believe it is my duty to my country to love it, to support its constitution, to obey the laws, to respect its flag and to defend it against all enemies.

Every member of the Western Slavonic Association should memorize and daily recite the above American Creed.

4TH WAR LOAN

(Have You Bought That Extra Bond?)

We Americans are engaged in a desperate struggle—becoming harder as time goes on. War in a democracy must be a partnership affair and we are the home front partners. It is up to each and every one of us to see that the necessary funds are available to equip and maintain our fighting partners. The Treasury Department firmly believes in the patriotic feelings which we, the ordinary people, like you and I, entertain towards this 4th War Bond Drive. It is offering the workers of America an opportunity to invest their savings in the direct obligations of your Government. You will be respected, as you work on the home front which is just as important as that performed by the fighting men in our armed forces.

Our wonderful and beloved mother, the Western Slavonic Association, has done its part in the past and will live up to its reputation again during this 4th Bond Drive. However, at this critical time, we want every individual member of our Association to participate and buy at least a \$100.00 extra War Bond. Remember, that from the standpoint of patriotic support of our fighting men, THIS IS THE BEST INVESTMENT IN THE WORLD.

Fraternally yours,

LEO JURJOVEC, Supreme President.

DITCH-DIGGERS

More dirt from Lodge No. 41

This time I really dug, 'cause last time I didn't have much dirt, and besides Jure had to get me a new shovel. If it happens again, don't mind 'cause I'll still be here—wherever there's dirt, there's me.

To start the diggin' off with, we rally at the fact that Trail Blazers almost hit the jackpot. Yep! We start the year off with the Matt J. Kochevar Championship Trophy and a lot of dough. Boy, that's what I call a 'good deal.' Too bad we didn't have a couple of more months, 'cause we'd have showed you. Or maybe I should say a couple more meetings, like the last few. Boy, they certainly did give everybody that 'get and win' spirit, which made us tops last year. Altho, we didn't hit the 200 mark, we almost made it, but now, that we've got the trophy, we're gonna keep it. Wait till we get started, we'll do it again. How about it Trail Blazersites—We'll do it! Right?

And speakin' of meetings, a while ago, reminds me of the meeting we're having or have had on the 27th. By the time you'll be reading this, the meeting will be a thing of the past, so I can't tell you anything about it now, but I'll surely cover it next month. All I know, it will be a meeting whereby, we will elect and install officers, and which is to be followed by a party. That spells FUN and your ditch-digger can't miss out on that—no siree-e-e! You'll get the dope next month. OK?

The other day, the hard working (?) officers got together with Jure at his home and planned out some neat little thing and that's for the next month or so and about our meeting for the 27th. The lassies will serve the lunch and the men will eat and drink—I mean, they'll serve the drinks.—Only a minor offense—just got my q's mixed. And by the way, that little lunch that Mrs. Miroslavich fixated up that night was certainly delicious. She made Jure wash the dishes, though. Ouch! wait till he gets a hold of me—I'll be a poor little moron. Oh, there I go again.

Let's dig down into cutting the rug, huh? Did I say 'cutting the rug'? Yep, that's kee-rect. We're starting the year out right in another way, with a Leap Year Dance, which you might like to know—you'd better, will be held on the 19th of February. Oh boy! Man alive, that's gonna be fun. So lads and lassies bring your lassies and lads for a super-duper night night on February 19th at the Slovenian Hall. But, better watch out, your ditch-digger's gonna be there, peekin' from every corner, just greedily shovelin' for dirt. More fun—oooh boy, sounds like the diggin' gonna be high for next month.

Seems like 'ol man Flu' got his way 'round a lot of Trail Blazers homes. Amongst one of them was Supreme Secretary, Mr. Jersin, and by the way Jure, too. But they're all recuperated now and on the go again, thank God.

In the Home Office, The Secretary and his assistant have been pretty much on the go lately, trying to get all their work out, which keeps piling up and then too, the Semi-annual meeting which is coming up on the 28th, certainly have them busy. Just don't work too hard, folks,—though we know you won't!

Your ditch-digger found out that Sgt. Raymond Jersin, who has been stationed here at Buckley Field for the last two months is being transferred to another camp where he will receive further training in the Army Air Corps. Mom and Pop Jersin, were certainly glad to have at least one of the boys home. Guess that was quite a break, but leave it to Ray. That's what I call a 'great deal.' We've also seen Cpl. John Mencin around home on furlough who says things are goin' swell. Best of luck to you guys and to all of our boys here and over there.

Are you all doin' your share in this 4th War Loan Drive? Good, keep up the fine work, so that we can have our boys back and live in peace and harmony for years to come. Come on, let's beat those whatnots overthere, by buying more bonds.

Until next time, this is your ditch-digger shovelin' away for more dirt, so adios everybody.

Two Good Investments

Invest every dollar you can in U. S. War Bonds in the 4th Loan for the protection of every American in the world.

Invest a small amount every month in WSA membership for the protection of your individual family and the family of your immediate friends. Your Dollars Can Make A Secure Home—A Secure America!

STORY OF 35TH ANNIVERSARY CAMPAIGN

Denver Trail Blazers Champions of 1943
Membership Drive

Being short 50 members in a valiant effort to reach the goal of 200 for the capital prize of \$250.00, the hard working members of Trail Blazers lodge No. 41, in Denver, did enroll 31 adults and 119 juveniles to capture the first prize of \$75.00 with a grand score of 150 new members.

The Association salutes this progressive lodge with congratulations and hearty thanks!

The beautiful Matt J. Kochevar Championship Trophy now passes into the possession of No. 41 with its name engraved thereon for the second time—the first time was in 1940. This duplicates the feat of Western Star No. 18 of Pueblo which won the championship in 1938 and in 1941. Svoboda No. 36 of So. Chicago were champions in 1939 and Three Star No. 33 of Chicago held that honor in 1942.

The closest competitor to the first place winners last year was Sloan Lodge No. 3 of Pueblo with a splendid score of 96 new members enrolled. Our congratulations also to this lodge which gallantly worked consistently all year long only to be overtaken by the Champs in the Supreme President's month of November. We extend our grateful thanks and deserving praise to No. 3 and to the other five prize winners as well as to the two lodges qualifying with over 25 members, all of whom tried and had hoped to win the highest prize possible. Good work!

In the "Spotlight" for December we find Trail Blazers at the head with 4 adults, 23 juveniles for a total of 27; next were Western Star No. 16, Pueblo, with 1 adult and 10 juveniles and Hrabri Slovani No. 17, Frederick, Colo., with 2 adults and 9 juveniles—each a total of 11.

The grand total for the 35th Anniversary Campaign was 744—193 adults and 551 juveniles—surpassing the mark of 550 in the Unity Campaign of 1942 and the Crusade figure of 703 in 1941. We did not quite reach the record of 800 in the To Our Youth Campaign of 1940.

HOW THEY FINISHED

Lodge	Adults	Juveniles	Total	Prize
1. 41 (Denver)	31	119	150	\$75.00
2. 3 (Pueblo)	11	85	96	\$65.00
3. 33 (Chicago)	10	51	61	\$55.00
4. 1 (Denver)	9	45	54	\$45.00
5. 16 (Pueblo)	19	31	50	\$35.00
6. 14 (Helper, Utah)	18	23	41	\$25.00
7. 17 (Frederick)	7	33	40	\$15.00

The following lodges qualified by obtaining the necessary 25 new members, but there were only seven prizes: No. 38, Diamondville, Wyo.,—6 adults and 28 juveniles or a total of 34 and No. 59, Central City, Pa.,—10 adults and 18 juveniles or a total of 28.

Following, in order, with total adults and juveniles showing, were, No. 21—20 members; No. 5—19; No. 36—17; No. 29—15; No. 9, 32 and 63—each 11; Nos. 7 and 23—each 8; No. 24—7; Nos. 46, 51 and 60—each 5; Nos. 6, 8, 45, 52, 56—each 4; Nos. 22, 27, 44, 55, and 61—each 3; No. 4—2; Nos. 11, 15, 26, 28, 30, 31, 53, 54, 57, 64 and 66 each had 1. Nos. 13, 34, 37, 49, 62 and 65 each made a score of zero.

OFFICE OF THE JUVENILE DEPARTMENT

Report of New Members Admitted and Transfers to Adult Department
Month of December 1943

Lodge No. 1—Juv. Br. No. 1—Trans. to Adults: (3) Albert L. Angerer, Ann Drobnick and Angeline Marolt.

Lodge No. 3—Juv. Br. No. 3—Entered: (1) Mary L. Stephan.

Lodge No. 16—Juv. Br. No. 3—Entered: (10) Arline A. Boitz, JoAnn Cents, James E. Crist, William J. Fritz, Diane M. and Anthony R. Golob, Frances E. Lafler, Patricia L. and Theresa M. Lakner and Mary J. Rigler. Trans. to Adults: (1) Wilma Narod.

Lodge No. 17—Juv. Br. No. 8—Entered: (9) James A. Box, Nick A. and Thomas E. DiGesaldo, Marlene R. and Beverly J. Domenico, Robert W., Joann E., Fred D. and Darlene F. Jackson.

Lodge No. 21—Juv. Br. No. 13—Entered: (3) Carl J. Krueger, Carol Novak (\$500.00 J. C.) and Margaret M. Stancel.

Lodge No. 26—Trans. to Adults: (1) Frank Straziser.

Lodge No. 32—Juv. Br. No. 9—Entered: (1) Joseph F. Brodnick.

Lodge No. 33—Juv. Br. No. 2—Entered: (1) James A. Rabetz.

Lodge No. 41—Juv. Br. No. 1—Entered: (23) Dorothy V. and John W. Arko, Dolores M. and Shirley A. Dessing, Katherine R. Farley, Ronald A. Grande (also has \$500.00 J. B.), Sharon L. McIntosh, George J. Pavlakovich, John A. Purvis, Judy L. Sample, Albert F., Iona M. and Joseph J. Stongle, Jr., Carol R. and Joann Tezak, Barbara A. and Frank J. Urban, William D. Weiser, Henry L., Paul K. and Ronald F. Williams, Clive W. Wolfe. Trans. to Adults: (1) Joseph Grande, Jr.

Lodge No. 44—Entered: (1) Donna M. Papez.

Lodge No. 52—Entered: (1) Terry L. Behling.

Lodge No. 59—Entered: (2) Patricia L. Gozdzick and Lawrence R. Suhre. Trans. to Adults: (1) Angeline Cerno.

TRY, TRY AGAIN

Often we have heard remarks that it "seems" like we are unable to organize a juvenile branch or it "looks" like there isn't anything we can do about our juveniles otherwise. Others remark "probably" nothing can be done to again make alive and active a juvenile branch that used to be in action. Some places you hear they "guess" no more new juveniles can be enrolled.

These remarks recall to the writer's mind a good expression he once heard by a speaker: "The earlier we make up our minds to make a success of some certain undertaking, the sooner we will reach it."

There is no question about it, whether or not we have a branch organized or even if we did or did not try to enroll new juveniles we must make up our minds we will try, try again—sooner or later success will come.

It is hoped that this year there will be increased interest and progress in the affairs and activities of our juvenile department in each and every lodge. This is up to the parents. Only rarely do we find children themselves leading the way; the parents must get them started and keep them going. On the other hand we feel this is also the job for the juvenile supervisor in each lodge.

All concerned are urged to take up juvenile work immediately and please report results to my office. For many months no reports whatsoever have come to my attention and this office is at a loss to know what progress, if any, is being made with our juvenile movement.

We still plead for names and addresses of all juveniles who are 17 years of age and those who will reach age 18 this year.

A total of 551 new juveniles were enrolled in the 35th Anniversary Campaign. Our juvenile department now numbers 2826 children in good standing. Nearly 3000 children are protected with splendid WSA insurance, and every one of them are our responsibility to be trained in a great essential of their future lives—fraternal protection. They must be educated in this for their own good and for the future of our Association.

GEO. J. MIROSLAVICH, Sup. Juv. Supervisor.

BOOST OUR JUVENILE DEPARTMENT—THE FUTURE OF OUR ASSOCIATION

DENVER, COLORADO

Names and addresses of Supreme Officers:

SUPREME BOARD:

Leo Jurjovec, President, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Geo. J. Miroslavich, Vice-Pres. & Juvenile Supervisor, 3360 Vine St., Denver, Colo.
Frank J. Bradach, 2nd Vice-Pres., 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Anthony Jersin, Secretary, 4676 Washington St., Denver, Colo.
Michael P. Horvat, Treasurer, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
Dr. J. F. Snedec, Medical Director, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

BOARD OF TRUSTEES:

Thomas J. Morrissey, Chairman, 1934 Forest St., Denver, Colo.
Mike Popovich, 2nd Trustee, 1849 Grove St., Denver, Colo.
Anton Ruper, 3rd Trustee, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

JUDICIARY DEPARTMENT:

Joe Blatnik, President, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
Johanna V. Marvar, 1801 Wade Avenue, Cleveland, Ohio
Vincent Novak, Box 492, Ely, Minnesota
Joseph Godec, 18215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio
Candid Grmek, 9557 Ave. M, So. Chicago, Ill.

SPORTS DIRECTOR:

Edward Juvancic, 9535 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

OFFICIAL ORGAN:

"Amerikanski Slovenec", 1949 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

All remittances for assessments and official correspondence shall be addressed to the office of supreme secretary, and all complaints of appeals to the office of the president of judiciary committee. Applications for admission into the adult department, increase of insurance, sick, accident, operation and indemnity benefit certificates shall be mailed to the office of supreme medical director.

The WSA invites any male or female person of the Caucasian or white race between the ages of 1 and 90 years to join its ranks. Persons, who desire to become members of the Association, should contact any officer or member of the nearest WSA lodge or write direct to the headquarters of the Association. Eight adult members are required to organize a new lodge in localities where there is no lodge of the Association. For all additional information in regard to organizing lodges, or becoming members, please write to the office of supreme secretary.

JOIN THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION TODAY!

FINANCIAL REPORT OF THE WSA FROM JULY 1, TO DECEMBER 31, 1943

FINANČNO POROČILO ZSZ OD 1. JULIJA DO 31. DECEMBRA 1943

Receipts from Lodges — Prjemki od društev:

Ldg. No.	No. of Mems.	Mortuary Fund	Sick Ben. Fund	Indemn. Fund	Benefit Fund	Conven. Fund	Expense Fund	First Yrs.	Total
Dr.	St.	Smrt.	Boln.	Odškod.	Dobrodel.	Konven.	Strošk.	Prvoletni	
št.	št.	Skld.	Skld.	Skld.	Skld.	Skld.	Skld.	Skld.	Skupaj
1	204	\$1154.27	\$701.85	\$146.70	\$24.36	\$60.00	\$305.90	\$57.86	\$2451.84
3	232	1240.44	794.85	169.80	27.86	69.85	349.00	63.48	2715.08
4	58	292.38	188.25	44.85	6.96	17.40	87.25	3.38	640.45
5	148	902.96	584.10	118.95	17.78	44.45	223.00	16.37	1907.61
6	41	199.62	143.25	29.25	4.98	12.45	62.25	7.40	459.20
7	157	867.91	632.10	137.70	18.66	47.40	237.50	12.86	1954.53
8	20	139.36	89.25	18.75	2.50	6.25	31.25	—	277.36
9	128	563.28	411.75	91.35	15.12	37.80	191.13	29.90	1340.33
11	21	104.94	71.25	16.85	2.50	6.25	31.25	6.38	239.52
13	12	64.14	40.50	9.90	1.44	3.60	18.00	—	146.58
14	112	584.18	411.75	82.35	12.82	32.05	165.75	75.87	1864.77
15	27	173.70	97.50	19.50	2.70	6.75	33.75	5.65	339.55
16	237	1179.73	815.70	184.05	28.40	71.00	356.00	82.85	2717.73
17	72	300.72	271.50	54.30	8.44	21.10	105.50	43.56	805.12
21	126	663.53	471.60	98.40	15.04	37.60	188.00	40.29	1514.46
22	31	244.44	121.50	26.10	3.72	9.30	46.75	5.7	452.38
23	47	262.17	171.75	35.25	5.60	14.00	70.00	21.07	579.84
24	54	277.48	95.25	44.70	6.42	16.05	80.25	20.21	540.36
26	32	182.90	104.25	20.85	3.74	9.35	46.75	2.37	370.21
27	10	42.92	42.00	8.40	1.24	3.10	15.50	11.34	124.50
28	16	46.76	54.00	11.70	1.92	4.80	24.00	—	143.18
29	77	353.66	266.10	59.70	9.20	23.00	115.25	33.34	860.25
30	17	98.82	87.00	17.40	2.32	5.80	29.25	5.7	241.16
31	12	84.75	27.00	8.40	1.50	3.75	18.75	—	144.15
32	78	391.31	284.25	59.55	9.36	23.40	117.25	23.41	906.53
33	142	564.53	213.00	97.95	16.54	41.35	207.50	42.10	1182.97
34	6	37.62	18.00	3.60	0.72	1.80	9.00	—	70.74
36	117	602.25	252.60	73.20	14.58	36.45	183.00	46.25	1208.33
37	28	86.58	121.50	24.30	3.36	8.40	42.00	—	286.14
38	41	206.70	172.50	34.50	4.96	12.40	62.00	32.80	524.86
41	257	1359.98	559.40	154.20	29.48	73.70	370.75	190.76	2738.27
44	24	157.69	83.10	17.10	2.88	7.20	36.25	11.57	315.79
45	35	189.31	117.00	23.40	4.12	10.30	51.50	13.17	388.80
46	16	61.04	55.50	13.80	1.84	4.60	23.25	5.32	165.35
51	41	232.29	166.50	33.30	4.86	12.15	60.75	2.00	511.85
52	26	203.57	95.25	19.05	3.22	8.05	40.50	1.13	370.77
53	6	30.48	18.00	4.50	0.72	1.80	9.00	—	64.50
54	26	215.89	95.25	19.95	3.12	7.80	39.00	4.55	385.56
55	19	104.71	66.00	13.20	2.24	5.60	28.25	5.7	220.57
56	32	176.42	94.50	20.70	3.84	9.60	48.00	3.52	356.58
57	11	40.32	—	8.70	1.28	3.20	16.00	3.64	73.14
58	13	38.22	9.00	6.30	1.56	3.90	19.50	—	78.48
59	41	154.40	108.00	21.80	4.42	11.05	55.95	32.94	388.36
60	7	70.26	21.00	6.90	1.08	2.70	13.50	1.44	116.88
61	5	45.62	21.00	4.20	0.76	1.90	9.50	—	82.98
62	1	21.77	12.00	2.40	0.32	0.80	4.00	—	41.29
63	16	93.53	35.25	7.80	2.14	5.35	26.75	30.41	201.23
64	15	90.97	45.75	10.80	1.68	4.20	21.00	6.54	180.94
65	1	12.07	7.5	1.35	0.18	0.45	2.25	1.58	18.63
66	3	12.36	9.00	2.70	0.36	0.90	4.50	3.90	33.72
2,896	15193.95	9377.15	2140.35	345.14	862.85	4332.98	993.00	33,245.42	

Why Waste Is Sabotage

A soldier eats twice as much canned goods as a civilian—80 cans a year as against 40 cans.

As much silk goes into one parachute as goes into more than 100 pairs of silk stockings.

A fully loaded Flying Fortress uses as much gasoline in an hour as Mr. and Mrs. America's auto does in six months.

The alcohol equivalent of a pound of sugar would give us 47 shots at the Japs.

The amount of steel required for a complete set of golf clubs would provide enough steel for one .30 caliber machine gun.

It takes all the wool that goes into 25 average blankets to equip and clothe a soldier a year.

Steel for 12,000 razor blades equals the steel in the tail assembly of a 2,000 pound bomb.

Solder and alloys in a medium tank require as much tin as 10,000 food cans would require.

Nylon that would make 36 pairs of stockings is needed for the shroud lines of one parachute.

Miscellaneous Receipts — Razni prejemi:

Taxes on FHA Loans — Davki na FHA posojila	\$ 677.05
Fire Insurance on FHA — Zavarov. proti ognju na FHA	141.71
FHA Insurance — Zavarovalnina na glavne FHA	73.66
Interest on FHA & Mortgages — Obresti na FHA in hip.	2016.47
Interest on Certificate Loans — Obresti na posojila cert.	1069.73
Profit on bonds sold — Dobitek na prodanih obveznicah	4278.73
Interest on Bonds — Obresti na obveznice	6411.17
Interest on Savings Accounts — Obresti na hran. vloge	537.50
Office rent — Najemnino pisarne	250.33
Total receipts — Skupni prejemi	48,692.77
Balance June 30, 1943 — Preostanek	391,632.10
Total — Skupaj	\$440,324.87

Disbursements — Izdatki:

Death Claims — Smrtine	\$12,494.39
Sick Benefit Claims — Bolniške podpore	7,735.50
Operation Benefits — Operacijske podpore	2,530.00
Special Benefits — Izredne podpore	203.20
Commissions for new members — Prov. za nove člane	251.50
Prizes — Nagrade	20.00
Total disbursed to lodges — Skupno izdato društvom	\$23,234.59

Miscellaneous Disbursements — Razni izdatki:

War Chest	\$ 25.00
Officials' Salaries — Uradniške plače	1971.18
Collector of Internal Revenue (Social Sec. & Withholding tax)	147.54
Supreme Medical Examiner — Vrh. zdravnik	79.50

THE 4TH WAR LOAN IS LAUNCHED

W. S. A. Let's All Back The Attack!
It is the largest of all war loans in terms of individual participation—in the amount you must dig down for.

And—it is, perhaps, the most important of all War Loans. For it comes at a time when the eyes of all the world are upon us; the eyes of our friends, the eyes of our enemies, the eyes of our own fighting men.

The Fourth Loan is a test of us as a nation.

The eyes of our fighting men are upon us to see if we are backing them.

... The eyes of our Allies are upon us to see if we are with them.

... The eyes of our enemies are upon us to see if we are soft enough to fall for a non-victorious, here-to-day-gone-tomorrow peace.

Are we? The answer is in your pocket!

BUY AN EXTRA WAR BOND TODAY!

Leap Year Dance In Slovenian Hall

By popular demand of a great many folks another dance will be sponsored by the Trail Blazers lodge at 4468 Washington on Saturday, February 19. Good music will again be provided, and all sorts of refreshments will be arranged for.

Invite your friends to attend what we believe will be the last dance before the Lenten season. Inform all servicemen you meet that this is a good place to enjoy an evening with good "folksy" fun-loving people.

Let's have another large, jolly crowd at the dance on February 19. It's Leap Year, girls! You will hold the center of the spotlight.

Eddie Blatnik In Pacific War Area

Pres. of Supreme Judiciary Committee Joe Blatnik and Mrs. inform us that their son Edward is doing o. k. in the Navy somewhere in the Pacific. He now is G. M. 2/c. We'd like to hear about more boys from Pueblo who are in the armed forces.

Salary of Home Office Employee—Plača pomoč.	432.72
Traveling & per diem—Vožnja in dnevnice	145.03
Office Rent — Najemnino pisarne	250.33
Printing, Stationery & Adver.—Tiskovine	163.22
Calendars — Koledarji	390.95
Postage & Telephone—Poština in telefon	83.41
Engraving on Trophy	1.38
Official Organ — Uradno glasilo	1445.08
Fuel, Lights & Water — Kurjavo, razsvetljavo in vodo	114.23
Picture of Matt J. Kochevar-Sliko v gl. uradu	6.12
Frame for 1941 Convention picture	2.55
Ladder — Lestvica	4.06
Christmas Gift	5.00
FHA Fire Insurance — Zavarovalnina proti ognju FHA	150.85
FHA Mortgage Insurance—Zavarov. na FHA	50.28
Acc. Int. on Bonds Purchased	2.38
Exchange Charges on Coupons — Vnovenje kuponov	9.15
Certificate Loans Decreased — Posojilo cert. znižano	119.90 \$5,599.66
Total disbursements — Skupni izdatki	\$28,834.45

Balance December 31, 1943 — Preostanek \$411,490.42

DISBURSEMENTS TO LODGES — IZDATKI DRUŠTVOM:

DISBURSEMENTS TO LODGES - IZDATKI DRUŠTVOM:							
Lodge No.	Death Claims	Sick Ben. Claims	Oper. Claims	Special Benefits	Commissions	Prizes	Total
št.	Smrtine	Bolniške podpore	Oper. in odškod.	Izredne podp.	Provizije nove čl	Nagrade	Skupaj
1	\$1944.53	\$816.00	\$50.00	\$10.00	\$12.00	\$—	\$2832.53
3	417.44	1014.50	300.00	—	17.00	10.00	1758.94
4	850.00	216.00	—	—	2.00	—	1068.00
5	—	675.00	150.00	20.00	2.00	—	847.00
6	346.76	74.00	—	—	—	—	420.76
7	2000.00	410.50	425.00	15.00	2.00	—	2852.50
8	—	39.00	—	—	—	—	39.00
9	991.31	146.00	—	10.00	12.00	—	1159.31
11	—	91.00	—	—	3.00	—	94.00
13	—	—	—	—	—	—	—
14	500.00	529.50	150.00	—	12.00	—	1191.50
15	—	—	—	—	4.00	—	4.00
16	489.43	714.00	320.00	60.00	23.00	—	1606.43
17	474.48	105.00	—	—	15.00	—	594.48
21	—	405.00	85.00	15.00	12.00	—	517.00
22	—	185.50	—	—	—	—	185.50
23	1000.00	69.00	75.00	—	7.00	—	1151.00
24	—	30.00	—	—	2.00	—	32.00
26	—	14.00	—	—	—	—	14.00
27	—	11.00	—	—	8.00	—	19.00
28	—	17.00	—	—	—	—	17.00
29	—	46.00	—	—	13.00	—	59.00
30	500.00	31.00	—	—	—	—	531.00
31	250.00	—	—	—	—	—	250.00
32	—	194.00	75.00	10.00	4.00	—	283.00
33	1980.44	217.00	75.00	—	6.00	—	2278.44
34	—	92.00	—	—	—	—	92.00
36	500.00	79.00	—	—	10.00	—	589.00
37	—	117.00	—	—	—	—	117.00
38	—	335.00	575.00	23.20	19.00	—	1360.00
41	250.00	75.00	—	28.50	10.00	—	1221.70
44	—	29.00	75.00	5.00	6.00	—	115.00
73	—	68.00	—	—	4.00	—	72.00
12	46	70.00	50.00	—	—	—	120.00
46	51	181.00	75.00	—	—	—	256.00
38	52	86.00	—	10.00	—	—	96.00
84	54	81.00	—	—	2.00	—	83.00
36	55	107.50	—	—	—	—	107.50
21	56	20.00	—	5.00	—	—	25.00
50	59	282.00	—	5.00	6.00	—	293.00
18	60	25.00	—	—	—	—	25.00
25	61	20.00	—	5.00	—	—	25.00
16	62	13.00	50.00	—	—	—	63.00
15	63	80.00	—	5.00	20.00	—	105.00
53	64	—	—	5.00	—	—	5.00
57	—	12,494.39	7,735.50	2,530.00	203.20	251.50	20.00
93	—	—	—	—	—	—	23,234.50

BORBA ZA RIM BO SILNA IN KRVAVA

V Italiji se zbirajo nemške in zavezniške sile, da se pomerijo v večji odločilni bitki za večno mesto Rim. Ta bitka bo velikega pomena za obe vojskujoci se stranki. Sicer končne zmage ta bitka ne bo odločila, pa naj že v njej zmaga ta ali ona stran. Je pa velikega strateškega pomena za vso svetovno javnost, ki to borbo za večno mesto Rim opazuje.

Zavezniški so v južni Italiji od začetka hitro uspevali. Ko so pa dospeli severno od Neapelja v gorsko in hribovito pokrajino, je njihovo napredovanje prišlo v zastoj. Teren je neugoden, posejan vse križem z gorami in hribi, med njimi reke in potoki in hitro napredovanje popolnoma nemogoče v takem stanju, v kakršnem Nemci vodijo svojo obrambo. Nemci so v obrambi, kakor so bili doslej tudi v ofenzivah zelo iznajdljivi. Gorske vijugaste ceste in pota, ki so izpostavljene topniškemu defenzivnemu ognju iz vseh sosednjih gor in hribov so poleg vsega tega vsa podminirana, prav tako vse vznožne terase pod gorami in hribi. Napadalec mora napredovati le z največjo previdnostjo. V takem boju je mogoče napredovanje le počasi in treba je osvajati čevljev za čevljev.

Zavezniški otrokovnjaki priznavajo, da je nemško topništvo zelo točno in da imajo preračunane vse razdalje med pozicijami in da skoro vse točke točno pogodijo z obstreljevanjem najsi bo ponoči, v megli, ali kadarkoli. V takem položaju imajo zavezniški na italijanski fronti velike težave, ko se bojujejo za prehode preko rek in potokov, ker nemško topništvo jim stalno razbija zasilne mostove in oporišča. Radi teh razlogov so začeli toraj zamezniki iskati drugih potov, po katerih naj bi prišli hitreje do zmage nad Nemci. En teh načrtov je bil invazija

za hrbtom nemške fronte, katero so te dni uspešno izvedli pri Nettuno in na drugih točkah italijanskega obrežja v bližini Rima. Ta trik se je zavezniškom obnesel in zdaj nadlegujejo in ogrožajo Nemce za njihovim hrbtom, kar se ne bo dobro končalo za nemško vojsko v Italiji.

Z izvedbo uspešne invazije za nemškim hrbtom, se pa začena glavna ali odločilna bitka za Rim. V koliko bo Nemcem uspelo istega braniti je treba počakati, da se to pokaže na bojiščih. V resnici je s tem fronta v Italiji raztegnjena in Nemcem ne bo kazalo drugega, kakor vreči več novih divizij vojaštva na italijansko fronto, če jih bodo mogli postaviti dovolj. Začasno tja, ali pa bodo prisiljeni se umakniti daleč nad Rim proti severu, da se tako zavarujejo zajetju od strani zaveznikov. Tak umik bo pokazal, da je zavezniška strategija boljša od nemške in umik bo za Nemce zopet velik poraz, ki bo usodno uplival na nemško moralo doma.

S zavzetjem Rima in kolikor mogoče italijanskega ozemlja proti severu, bi zavezniški zavarovali svoje pozicije v južni Italiji, kjer bi ustanovili svoje letalske baze, s katerih bi dosegali na Balkan, Madžarsko, Nemško Avstrijo, Bavarsko in velik del južne Nemčije. Obenem pa bo ta zmaga, če jo zavezniški izvajajo in jo skoro gotovo bodo, zelo dvignila moralo vseh zavezniških narodov. Po taki zmagi bo invazija Balkana in zapadne Evrope toliko lažje izvesti, ker letalske baze zaveznikov v Italiji bodo tvorile veliko oporo vsakemu udaru, posebno na Balkan.

Nemci se vsega tega predobro zavedajo, zato se bodo za Rim bili, skoro lahko pričakujemo, da obupno in se bodo umaknili le, kadar jih bo zavezniško orožje docela primoralo v to.

MALI NARODI V EVROPI

Narodnostna karta Evrope je bila ob času Kristusovega rojstva in poprej mnogo pesterjša, kakor je dandanes. Mnogo malih, pa tudi velikih narodov je izginilo, v glavnem zato, ker niso imeli spoštovanja do lastnega jezika in so ga raje zamenjali z jezikom osvajalcev — z latinskim jezikom. Drugi narodi pa so izginili, ker so se premalo množili in so zato utonili v boljplodovitih narodih. Kljub temu pa še vedno najdemo v Evropi mnogo narodnostnih drobtin, ki se drže s čudovito vztrajnostjo in nekatere celo napredujejo. Zmotno pa je vse, kakor misljenje, da smo Slovenci najmanjši narod v Evropi, ki ima lastno kulturno življenje. Manjši slovanski narod so še Lužiški Srbi, ostanek polabskih Slovanov, ki jih je sedaj še okoli 120.000. Polabski Slovani niso bili tako gosto naseljeni, kakor so dandanes kraji, kjer so prebivali, zato je bila germanizacija lažja. Se pred leti so živeli v Schleswig-Holsteinu stari ljudje, ki so govorili slovanski jezik, katerega so označili za slovenski jezik. Narod holsteinskih Slovencev je sicer izumrl, vendar pa so nemški znanstveniki še utegnili napisati slovnico in slovar tega naroda. Sledovce polabskih Slovanov so mogli ugotoviti pred leti še tu in tam v Oldenburgu ter na drugih točkah Nemčije. Mazurci in Kašubi, ki jih Nemci proglašajo za samosvoja naroda, so v resnici le del velikega poljskega naroda.

Osrednje Alpe so imeli pred Rimljani Retijci, ki so se pola-

tinili, vendar pa so ohranili še mnogo elementov svojega davnega jezika. To so predvsem Retoromani, ki govorijo jezik, katerega označijo z besedo "romanaunč". Gospoda, ki se zabava v St. Moritzu v Švici, se včasih zelo začudi, ko ne more razumeti kmetov domačinov, čeprav zna sama nemški, francoski in italijanski. Retoremanskemu jeziku podoben jezik govore tudi Ladinci v južnem Tirolu, naši mejaški Furlani in pa Čiti v Istri, ki so nedvomno najmanjši romanski narod. Na Balkanu žive Kucovlahi, Cincari in še nekatere druge majhne, toda izumirajoče romanske narodnosti.

Nedvomno najstarejši jezik v Evropi je baskijski. Baskov je okoli 600.000, in imajo živahno literaturo in časopise, čeprav njihovega kulturnega življenja Španci in Francozi, med katere so razdeljeni, ne gledajo s preveč prijaznim ocesom. Ni še dolgo tega, kar je bila uporaba baskijskega jezika na javnih krajih prepovedana. Baskijski jezik ni niti arijski, temveč neke druge skupine kavkaškega plemena.

Nekdanji veliki keltski narod, ki je segal prav do naših krajev pa tja do Škotske, se je obdržal le na nekaterih točkah. Predvsem so v severni Franciji Bretonci, ki jih je nad pol milijona. Zadnje čase je vzbudilo pozornost sveta nanje njihovo avtonomistično gibanje, ki pa je še skromno.

Anglija ima kar tri narodne manjšine. Del Škotske še vedno govori svoj stari keltski jezik,

Predsednik in zastopniki narodnostnih skupin, ki sodelujejo s Foreign Origin sekcijo, War Finance Committee, U. S. Treasury, so poročali 18. januarja 1944, da bi začeli kampanjo za četrti vojni posojilo s primernimi ceremonijami ob vznosu imenovanega kipa. Na sliki vidimo nekatere iz skupine, ki je šla nad 200 oseb, na gornjem krovu ladje kipa prostosti, ki je bila vidno prekrščena na ime "In Our Time". Po obredih, ki so bili objavljeni na radiu, predvsem govor, ki ga je imel Earl G. Harrison, United States Commissioner Of Immigration and Naturalization, je šla cela skupina gledat prvo kazanje filmske predstave, katero so izdali Warner Bros., "In Our Time". Ta predstava kaže boj za demokracijo v Evropi.

prav tako tudi v Walesu. Irski jezik, ki ga je angleški jezik skoraj izpodrinil na kakšnih 250.000 duš močno skupino v zapadni Irski, prihaja sedaj zopet do veljave v svobodni Irski. Večina Ircev je namreč pozabila svoj irski jezik in se ga sedaj nekateri zopet uče. Angleški otok Man je že popolnoma angeliziran, le ob svečanih prilikah se še uporablja keltski jezik "manks".

Jezik, ki prihaja po stoletjih do veljave, je norveški. Norvežani so stoletja pisali v jeziku svojih tlačiteljev, čeprav bratov, namreč v danskem jeziku. Dela slavnih norveških pisateljev (Ibsen, Björnsohn, Björnsterne, Knut Hamsun itd.) so napisana v danščini. Sedaj ima Norveška kar tri književne jezike: danskega, norveškega in še nekaj kompromisni jezik med danskim in norveškim. Vsa znamenja pa kažejo, da se bo uveljavil in končno zmagal, tisti jezik, ki ga govori preprosto ljudstvo, namreč norveški. Enako si grade tudi Islandci svoj književni jezik, neodvisen od danskega. Norvežani sami pa imajo še posebno manjšino: Laponce, ki so Mongoli. Norvežani skušajo rešiti Laponce pred germanizacijo ter jim dajejo vse: šole, knjige, učitelje. Toda civilizacija napreduje in ta uničuje laponsko-nomadsko življenje, s tem pa tudi njihove običaje in izpodriva njihov jezik.

Svoja posebna narodnostna skupina so Litvanci in Latiši, ki tvorijo prehod od Slovanov do Germanov. Oba naroda sta večja od Slovencev, njihovo kulturno življenje pa je staro komaj nekaj desetletij. Še dandanes govorijo litvanska gospoda na skrivaj poljsko, latviška pa nemško ali rusko. Na zunaj je ta gospoda seveda hudo litvansko nacionalistična. Med Litvanci in Latiši živi pa še vedno nekaj narodnostnih drobcev, o-

stankov nekdanjih velikih narodov, sorodnih tej skupini. Tu so predvsem Livonci, ki jih je le še nekaj stotil, čeprav so nekdanj obvladovali vse Baltičsko morje, potem so dalje Kuri, ki so dali pokrajini Kurliji svoje ime, jih je pa le še komaj 2000. Na jugu Latiške pa živi drobce Letogalo, ki govorijo jezik, podoban tako latiškemu kakor tudi litvanskemu. Jih je le nekaj tisočev, pa se zaradi njih Litvanci in Latiši postarani gledajo, ker bi jih radi oboji.

Sosedje Latišev so Estonci, narod, ki je približno tako velik kakor slovenski, je pa mongolskega porekla. Njihov jezik je podoben finskemu. Finci bi radi usilili Estoncem svoj jezik, česar pa se Estonci krčevito otepajo. Na evropskem delu Rusije živi še vse polno majhnih drobcev nekdanjih narodov, po večini Mongolov. Pred selitvijo Rusov v sedanjo Rusijo — pradedovina Slovanov je Poljska oziroma Bela Rusija — so obvladovali rusko nižino maloštevilna mongolska, oziroma finska nomadska plemena. Rusi se trudijo, da bi te drobce kulturno dvignili, ne pa seveda, da bi jim priznali kakšne politične pravice.

Narodnostni zemljevid Evrope je torej zelo pester in ima prav mnogo zanimivih drobcev.

FRIDERIK VELIKI

Neki častnik Friderikove vojske je dobil med bitko strel v obraz. Ko se je pozdravil, se je rad bahal s svojim junastvom, meneč, da bo za to svoj rano dobil odlikovanje. Friderik je pa častnika dobro poznal in je vedel, da ni tako hrober, kakor se dela. Ko so mu predlagali, naj bi ga odlikoval, je odmahnil z roko:

"Sam si je kriv! Zakaj je bil pa tako strahopeten, da se je na begu neprestano oziral nazaj."

NAZILI JIH DOBIVAJO PO GREI

Pustice kažejo, kje se vračajo tri nove sovjetske ofenzive, ki sedaj razbija nemške zimske obrambne fronte. Dva severna sunka pri mestih Oranienbaum in Novgorod, hoteta pognati Nemce, da ne bodo mogli s topovi streljati na Leningrad. Dalje proti jugu so Rusi že zavzeli Subino.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

smo prišli do svojega cilja, ki je bil letališče Blida. Ta prostor smo krili, medtem ko so ga naši bombniki zavzemali. Pazili smo tudi na nemške aeroplanke, če bi kateri od kod priletel.

Algerija se je podala. Spet je bilo vse mirno. Ponoči pa so nas prišli obiskat nemški bombniki. Tedaj sem videl strelni ogenj in slišal pokanje kakor na četrtega julija. To ni bila šala. Bombniki so navadno prišli ponoči, toda Amerikanci so jih ustavili v zraku, tako da niso mogli napraviti nobene škode.

Od tu smo korakali proti tunizijski fronti, kjer smo se srečali z nemško armado. Milje in milje daleč smo se vozili po Afriki. Videl sem puste hribe, pa tudi kraje, ki so bili zelo lepi, drugod pa zopet kraje, ki so bili razdeljeni in opustošeni. S težkimi armadnimi truki smo šli tudi čez strme hribe, prav nevarne kraje, skozi predore itd. Včasih smo bili tako visoko, da smo mislili, da smo prav na vrhu sveta. Ko smo se prevažali po hribih in dolinah, nismo videli nič živega krog nas, še nobene živali ne. Tu in tam smo našli na kakega revnega farmarja, ki je bil tako suh, da ga je bila le koža in kosti. Druga noben ni imel kakor par koši, mulo in prav siromašno narejeno kočjo.

Samega sebe sem spraševal, kako življenje pač živijo ti ubožni Arabci, tako daleč drug od drugega. Kjer smo postali, so prišli k nam in beračili. Tretno svoje hrane sem dal tem ubogim ljudem. Bili so tako izstradani, da so se mi v resnici smilili.

Iz Algerije v Tunizijo človek ne vidi drugega kakor hribe in hribe. Videl sem, kako so ljudje tam obdelovali svoja polja. Največ je tu Arabcev, nekaj pa tudi francoskih beguncev, ki so pribežali iz Francije, ko so to preplavili Nemci.

Med Francozi in Arabci je velika razlika. Francozi so lepo moderno oblečeni in olikani. Francija je pač moderna dežela.

Ko smo prišli blizu Tunizije, smo imeli hud spopad. Dne 19. nov. smo bili spet pripravljeni za nemške aeroplanke, ki smo jih imenovali "Stukas". Metali so bombe na nas, pa niso mogli zadeti ničesar. Usekali smo jih nazaj s topovi in strojnimi. Od kraja smo bili kolikor toliko boječi, ko se je bilo treba boriti, toda danes je vse to drugače.

Ne da bi se bahal, moram povedati, da je bila edinica, v kateri sem se nahajal in se še vedno nahajam, ena prav prvih, ki so začele afriško invazijo. Vsak posamezni vojak, ki se je takrat boril v tej edinici v Afriki,

je še živ. Zdaj se borimo pa v Italiji.

Takole piše naš fant iz Evletha. — Drugič bom pa kaj drugega poslal. Pozdrav vsem čitateljem.

J. Strah, zastopnik.

DOGODKI iz slovenskih naselbin

Izreden slučaj

Cleveland, O. — Silno redkokrat se pripeti, da bi pri kegljanju kdo v eni igri napravil 800 točk, kar je najvišje, ki je sploh mogoče, in pomeni, da je igravec vsako pot s prvo kroglo podrl vseh deset kegljev. Tako popolno igro je 20. jan. na kegljišču Omarlo igrala naša rojkinja Miss Margie Slogar, po domače Jamškova iz 63. ceste. Vedno se je mnogo udeleževala v sportu.

Dete se je zadušilo

Euclid, O. — Dne 24. jan. popoldne se je štiri mesece stara deklica, hčerka Mr. in Mrs. Michael P. Furlan, 2710 Shoreview Rd., zadušila, ko je na dvorišču spala v vozičku. Mrs. Furlan je policiji rekla, da je dete pustila v oskrbi sosedu, ko je ob 4:30 uri popolne šla v trgovino, in ko se je ob 5:30 vrnila, je bilo videti, da še spi, čez pol ure pa je mati zapazila, da otrok postaja moder. Poklicali zdravnika je ugotovil, da je deklica mrtva.

NAPRODAJ IMAM:

2-stanovanjsko zidano hišo po 6 sob, centralna kurjava. Cena je \$6,500;
5-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe. Cena je \$6,500;
5-sobni zidan "cottage," furnace heat; cena je \$3,000; 500 dolarjev takoj;
3-stanovanjsko zidano hišo na Millard Ave in 26. cesti, centralna kurjava; cena je \$9,500;
6-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe, najemnina na mesec donosa \$120, cena je \$7,500.

Imam še več drugih hiš v Lawndale okrožju in drugod naprodaj.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na:

ANTON JORDAN,
3734 W. 26th St., Chicago, Ill.
Tel. Lawndale 2229, Res. Tel. Rockwell 7196

\$2.00 ZA SAMO \$1.00

To je dobra kupčija za vas!
Kje se pa to dobi? Berite!

Knjigarna Amerikanski Slovenec ima na roki še nekaj slovenskih knjig. Sledeče knjige so v posebni zbirki v prodaji:

ENA BOŽJIH CVETK, krasna povest \$1.00
"OD SRCA DO SRCA", 1. in 2. zvezek ..... .50
"ZA DOMAČIM OGNJIŠČEM", poučno berilo ..... .25
"HISTORICAL ATLAS", 5700 let svetovne zgodovine (zanimiv zemljevid) 25c

Skupna vrednost \$2.00

V tej razprodaji dobite to zbirko za samo

\$1.00

TO PA SAMO DOKLER ZALOGA NE POIDE.

Pošljite naročilo z zneskom takoj na:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8, Illinois

ZA IGRANJE

Ta ogrnjača je narejena iz križaste bombaževine. Pred kratkim je bila razstavljena na modni razstavi v Waldorf-Astoria, New York. Globoki žepi, obilno krilo in prostorni kratki rokavi jo delajo posebno pripravo za igranje na prostem v poletnem času.

KNEZ SEREBRJANI

— ROMAN —

Rusko — A. K. Tolstoj — Poslovenil — Al. Benkovič

"Ne!" je rekel Vjazemski in njegov megljeni pogled je vzplamtel s prejšnjim srdom. "Prekmalu je vdati se! Zavdal si mi, stari krokar! Pomočil si svoj tesak v blagoslovljeno vodo! Toda postavil bom zase drugega borca, bomo videli, čigava bo pravica!"

Med zastopnikoma obeh strank se je pričel prepir. Eden je trdil, da je sodba končana Morozovu v prid, a drugi, da sodbne sploh še ni bilo, ker ni bilo boja.

Medtem je car opazoval vedenje Vjazemskega in ukazal, naj mu podajo proč vrženo vrečko. Radovedno in nezaupno jo je ogledoval in poklical Maljutu k sebi.

"Shrani to stvar," mu je pošepeetal, "dokler je ne bom zahteval! A sedaj," je rekel glasno, "pripeljite predme Vjazemskega!"

"Kaj je, Afonja?" je rekel in se dvournno smehljaj, ko je stopil Vjazemski predenj. "Kakor je videti, Morozovu nisi kos."

"Gosudar," je rekel knez, ki mu je obraz pokrivala smrtna blest, "moj nasprotnik me je zagovoril! Vrh tega pa nisem še niti enkrat nadel oklepa, odkar sem okrevljal. Odprle so se mi rane; poglej, kako mi teče kri izpod oklepa! Dovoli, gosudar, naj buriči pozovejo dobrovoljca, da se bo boril zame!"

Zahteva Vjazemskega je bila proti pravilom. Kdor se ni hotel biti sam, je moral to naznaniti pred dvobojem. Če pa je že nastopil, ni smel namesto sebe postaviti drugega. Car pa je nameraval pogubiti Morozova in mu je dovolil.

"Ukaži buričem, naj razglase," je rekel. "Morda se najde kdo, ki bo pogumnejši od tebe! Ako pa ne nastopi nihče, bo Morozov čist, tebe pa izroče krvnikom!"

Vjazemskega so odpeljali pod pazduho in kmalu so po njegovem naročilu glasniki pričeli hoditi okrog verige in kričati z gromkim glasom:

"Kdo hoče iti nad bojarja Morozova izmed slobodskih, moskovskih ali drugi ljudi? Kdo se hoče biti za kneza Vjazemskega? Stopite ven, borci, postavite se za Vjazemskega!"

Toda trg se ni zganil, nihče se ni javil. "Stopite ven, prostovoljci, dobri vojevnik!" so kričali buriči; "stopite ven! Kdor pobije Morozova, dobi od kneza vsa njegova dedna posestva; če pa ga pobije preprost človek, mu da ves denar, kolikor ga ima pri sebi!"

Nihče se ni odzval; vsi so vedeli, da je Morozova stvar sveta, in car je že hotel kljub svoji jezi do Družine Andrejeviča razglasiti njegovo pravico, ko so se oglašili kriki:

"Prostovoljec gre! Že gre!"

In na pregrajenem prostoru se je javil Matvej Homjak.

"Hej!" je rekel in svistnil s sabljo po zraku. "Blíže, bojar, jaz sem za Vjazemskega!"

Morozov je doslej čakal z golim tesačem, ko pa je ugledal Homjaka, se je z nejevoljo obrnil k nadzornikom dvoboja.

"Z najemnikom se ne bom boril!" je rekel ponosno. "Bojarju Morozovu se ne spodobi, da bi se meril s konjarjem Griške Skuratova!"

Spustil je tesak v nožnico in stopil k mestu, kjer je sedel car.

"Gosudar," je rekel, "dovolil si mojemu nasprotniku postaviti borca namesto sebe, dovolil tudi meni, da najdem človeka, ki se da najeti proti najetemu — ako ne, pa ukaži prestaviti dvovoj na drug čas."

Ivan Vasiljevič je sicer želel pogubiti Morozova, a njegova prošnja je bila res pravična. Car ni hotel, da bi ga v božji sodbi imeli za pristranskega.

"Klič, buriči!" je rekel nejevoljno. "Ako pa ne najdeš prostovoljca, se bij sam ali pa priznaj svojo krivdo in hodi h kladi!"

Medtem se je sprehajal Homjak ob verigi, mahal s sabljo in se posmehoval gledalcem.

"Le poglejte," je govoril, "koliko se vas

je zbralo vranov, a niti enega jasnega sokola ni med vami. Da bi vsaj eden stopil ven, da bi pozivil mojo sabljo in razveselil carja! Gotovo so si pri mlatvi odmlatili roke! Na peči so ležali, pa so jim noge zapale!"

"Ti strela, ti!" je rekel goslar polglasno. "Jaz bi ti že dal, ko bi imel sabljo pri sebi! Poglej!" je nadaljeval in tovariša sunil v rebra. "Ali ga poznaš?"

A dečak ni slišal vprašanja. Zijal je, kakor da bi se bil zabodel v Homjaka z očmi.

"Kakor je videti," je nadaljeval Homjak, "ni prostovoljca med vami. Hej, vi vatlarji, kupci, predice, tkalke! Kdo se hoče pomeriti z mano?"

"Se bom pa jaz!" se je nenadoma oglasil dečak, se z obema rokama prijel za verigo in se čez glavo prevrnil čeznjo, da bi bil kmalu poruval hrastove kole, na katere je bila pritrjena.

Znašel se je znotraj pregraje in videti je bilo, da se sam čudi svoji predrznosti.

Izbuljil je oči, zazijal in se oziral zdaj na Homjaka, zdaj na opričnike, zdaj na carja, rekel pa ni niti besedice.

"Kdo si?" je vprašal bojar, ki je nadzoroval polje.

"Jaz?" je rekel oni, malo pomislil in se nasmehnil.

"Kdo si?" je ponovil bojar.

"I, Mitka!" je odgovoril dobrodušno, kakor da bi se čutil vprašanju.

"Hvala ti, mladeč!" je rekel Morozov dečaku. "Hvala ti, da se hočeš boriti za pravico. Ako premagáš mojega nasprotnika, ne bom štedil novcev za tebe. Nisem še oropav vse lastnine; hvala Bogu, še lahko s čim nagradim svojega borca!"

Homjak je videl Mitko pri Nečisti luži, ko je s kolom ubil konja pod njim in ko je, hoteč planiti na jezdeca, povabil pod sabo svojega tovariša. V splošnem vrvežu pa ni natančno videl njegovega obraza; sicer pa v Mitkini vnanjosti ni bilo nič posebnega. Homjak ga ni spoznal.

"S čim se hočeš boriti?" je vprašal polje nadzirajoči bojar in radovedno gledal dečaka, ki ni imel ne oklepa ne orožja.

"S čim se bom boril?" je ponovil Mitka in se obrnil nazaj ter z očmi iskal goslarja, da bi se z njim posvetoval.

Goslar pa je očitno odšel na drugo mesto, in naj je Mitka še tako gledal, ga ni mogel najti.

"Torej," je rekel bojar, "vzemi sabljo in oklep in se postavi na polje!"

Mitka se je zmedeno oziral.

Carju se je zdelo njegovo vedenje zabavno.

"Dajte mu orožje!" je rekel. "Bom videl, kako se zna biti."

Dali so Mitki popolno opravo; a naj se je še tako trudil, ni mogel zlesti v rokave oklepa in šlem je bil tako majhen za njegovo glavo, da mu je stal čisto na temenu.

V taki opravi se je Mitka že ves zmešan obračal zdaj na desno zdaj na levo, ker je še vedno upal, da najde goslarja in ga vpraša, kaj naj stori.

Car ga je gledal in se glasno smejal. Njegov zgled so najprej posneli opričniki, potem pa vsi gledalci.

"Kaj pa se režite?" je rekel Mitka z nejevoljo. "Tudi brez vašega klobuka in brez železne srajce se lotim tegale!"

Pokazal je s prstom Homjaka in pričel vleči oklep s sebe.

Razlegel se je vnovič krehot.

"S čim se boš torej boril?" je vprašal bojar.

Mitka se je popraskal za ušesi.

"Ali nimate krepelca?" je vprašal zategnjeno in se obrnil k opričnikom.

"Kakšno budalo pa je to?" so zavpili. "Odkod se je pa vzel? Kdo pa ga je pehnil sem noter? ... Ali misliš, gumpec, da se mi po kmetiško bijemo s krepelci?"

(Dolje prih.)

HITLER PRIZNAVA, DA

RUSIJA ZNA ZMAGATI — NOVI USPEHI V ITALIJI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Velikemu selu, da tu prestrižejo prog in s tem možnost nemškega umika iz kroga pri Lyubanu in Čudovem, v katerega zaklepajo Nemce ruske čete od severa in juga. Nemška taborišča pri Siverskiju in pri Družnaja Gorka so ruski letalci občutno razdejali.

Na južni fronti pa poročajo Nemci, da so izvedli več protinapadov in da so Ruse na nekih točkah potisnili nazaj. Ruska poročila o tem ničesar ne poročajo.

Iz Berlina poroča druga vest, da je Hitler te dni ob priliki 11 letnice, odkar je nazizem prišel v moč imel občajni letni govor, ki je trajal 23 minut. V svojem govoru je pozival nemstvo, da je prišel čas, ko mora vsak Nemec na branik domovine. Nevarnost je, da domovina podleže brutalni sili boljševiške Rusije, je poudarjal. V tem slučaju pomeni to uničenje Nemčije.

Opazovalci menijo, da to nič drugega kakor priznanje nevarnosti, da bo Nemčija vojno zgubila. In to za zunanji svet ni nič novega, ta že davno ve, da bo tako. Nemce pa nato počasi pripravljajo Hitler sam.

Neapelj, Italija. — Na italijanskem bojišču divjajo boji neprestano naprej. Zavezniki so vzeli Nemcem zadnje dva dni štiri mesta, ki so Carrocetta, Cantoneria, Borgo Montefello in Campo Morto. Najbližja zavezniška pozicija od Rima je sedaj le 18 milj, glasom zadnjih poročil. Rimsko prebivalstvo izpraznjuje Rim in se umika proti severu. Nemci pa utrjujejo vse dohode proti mestu, kar je znamenje da bo borbda za Rim huda.

Iz Kairo v Egiptu poročajo, da so v daljmatinskem pristanu v Zadru zavezniški letalci potopili neko nemško vojno ladjo.

KAKO SODIJO NAŠI

V JUŽNI AMERIKI

(Nadaljevanje s 1. strani)

tizani z Nemci proti patriotom, kadar jim je to bolje kazalo.

Tako vidimo, da je položaj obupno zapleten in ga bo razčistila šele okupacija naše zemlje.

Te dneve smo pa brali tudi naročila Wilsona, poveljnika IX. armade, ki ima dano nalogo, da izvrši vdor na Balkan. Radiotelefončno je naročil vsem četnikom, da bo vsak, kdor se v kakršnih koli razmerah veže z Nemci, razglašen za sovražnika demokratične svobode. Kot se vidi iz najnovejših dogodkov, po konferenci v Moskvi, je sedaj prestala medsebojna borba, ki, upajmo, se ne bo več ponovila.

ZVEPLENK JIM JE ZMANJKALO

Caracas, Venezuela. — Po vsej državi Venezuela primanjuje vžigalci. Po trafikah in drugih prodajalnah imajo v oknah napise: "Vžigalic nimamo v zalogi."

DR. TOWNSEND UMRL

Miami, Fla. — Znani Dr. Townsend, ki je med zadnjo depresijo postal splošno znan vsled svojih socialnih načrtov, je zadnjo soboto umrl v tem mestu v starosti 85 let.

MONEY SAVING COMMODITY

Washing at home is not a problem nor a hard task when you use Cliton Laundry Starch. Thousands of housewives have used it and found it to be most satisfactory. Washing at home should not be a drudgery but a pleasure when you consider the large savings and the protection your clothes get. Cliton Laundry Starch is the housewife's best friend.

MARIN KLARICH & SON

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

Gradbeni podjetniki in gradbeniki

Mi prevzemamo vse vrste dela, gradimo nove stavbe, kakor koli obsega. Sprejemamo velika dela kot gradnje večjih poslopij, šol, tovarn, ali kakršnekoli. Obenem sprejemamo tudi manjša dela, kot popravila, hiš in drugih poslopij. Za nas je vsako delo in naročilo dobrodošlo.

Nasvete, proračune in načrte dajemo na željo brezplačno.

Cenu plačujete visoko najemnine. Dajte si postaviti lasten dom, lastno hišo, kar napravimo vam mi za zmerno nizko ceno.

Pokličite nas na telefon

Calumet 6570 or 6509

MARIN KLARICH & SON

V svojem lastnem uradu

3050-3052 So. Wallace St., Chicago, Illinois

IZREDNA PRILIKA

za ljubitelje lepega povestnega berila se nudi samo za nedoločen čas, ko je na izredni razprodaji krasna knjiga 416 strani, ki vsebuje krasno povest

'Ena božjih Cvetk'

stane po redni ceni \$1.00, zdaj za nedoločen čas na razprodaji samo

50 centov

V zalogi je le omejeno število teh knjig, sezite po nji takoj, zdaj, ko je vam na razpolago za polovično ceno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Ako ostanejo med Poljaki sedanji krogi na krmlu in pri besedi, je težko pričakovati, da bi jih srečala pamet. Sami pravijo, da bodo dali zadnjega moža, ako jim Rusi ne dajo stare meje. Well, naj ga, starih mej pa ne bo, ker Ukrajinci in Belorusi niso Poljaki. Morda pridejo do besede drugi poljski elementi, ki bodo rabili razum, in razum mora narekovati najbolj narodnega Poljaku, da je poravnava z Rusi edina rešitev tudi za Poljake.

Sedanji politični krogi modleujejo za stare meje po vsem svetu. Sem v Ameriko pride baje te dni predsednik vlade, Mikolajszik. Znano je pa tudi, da so že zdaj diplomatični krogi Poljakov do grla siti. Ker še ni nič odločenega, se more danes le ugibati, in to ugibanje je celo v ameriškkih krogih naperjeno, hudo rahlo, seve, proti Nemčiji, kjer naj bi dobili Poljaki nekaj "odškodnine." Vzhodna Prusija je toliko poljska, kolikor je nemška, udružen Poljakom z nasiljem, in enako je ukradena Slezija, velik kos Pomoranske. Končno so vojske Nemci krivi, ako jih dobijo, naj plačajo. Tako vidim v diplomatičnih krogih, ki vejo, da na vzhodu starih mej ne bo. Nemci bi se seve strahovito kričali, in treba bi jih bilo držati, da zopet ne započnejo z napadom. Ravno to pa kaže na sporazumu z Rusijo, ker Poljaki sami bi ne mogli brzdati razjarjenih Nemcev, pač pa Rusija s Poljsko vrjed, oziroma nekako zedinjeni Slovani. Za tak sporazum pa je dvojno potrebno: prvič morajo Poljaki začeti čutiti slovansko, se zavesti, da so Slovani, ne le Poljaki, in drugič, Poljaki ne smejo biti dosedanji odurni šovinisti napram Nemcem, kakor so bili dozdaj še vedno napram drugim, ako so prišli do moči.

Morda jih sreča pamet, morda pa pridejo bolj razumni elementi med Poljaki do besede, elementi, ki bi ne butali z glavami ob steno in si ne razbili trmastih glav. S sedanji krogi bo težko šlo.

Deset, petnajst let ne šteje. Tedaj je izgledalo, da bo odsihmal sonce rdeče sijalo, in kdor je za rdečo barvo, si je gladi brado. Navidezno je nastopala doba internacionalne. O nacionalizmu (ne nacionalnem šovinizmu, o puhlem narodnjstvu) nisi smel niti ziniti, da bi ne bilo padlo. Najmanj se je na vprašanje narodne zavesti, da vsak posameznik pripada svojemu narodu, ne neki internacionalni zmesi, pokazovalo kot na nekaj preživelega, prešlega, reakcionarnega. "Vsi smo bratje," ne morda komradi, dasi bi tedaj nihče ne bil protestiral. Izborni, prav po duhu krščanstva je izgledalo. Internacionalizem je bil v cvetu, zdrav nacionalizem celo v zasmehu.

Čas poteka. Da povem. Tudi v internacionalizmu so Nemci predjednčili, pa so postali vsi nacionalni, ko je prišlo do preskušnje. Najbolj navdušeni internacionalisti so bili slovanski krogi, da bi čim prej pozabili, odkod izvirajo, kar je pač slovanska posebnost. — Najhujši kričači so delali le za svoj nacionalizem izvzemši Slovane. Danes se je veter zasukal. Prav po vsem svetu se je obrnilo. Do raznih narodnih svetov je prišlo, internacionalizem je nekam izginil. Zadanje dni so prišli še Moskoviči in so postavili internacionalizem pred vrata ter ga nado-

mestili z nacionalizmom, rusko narodno zavednostjo, in to je pomen, ako so zamenili marsejezo z novo rusko himno.

Nikakor ne trdim, da bi bil vsak internacionalizem slab. "Vsi smo bratje," morda celo pride do tega. Krščansko je. Je pa kakor v družini. Kjer so udje družine dobri, je družina dobra. Dobri internacionalizem more biti le tam, kjer pride do dobrega, razumnega nacionalizma, in prav v tem vrlo dobro znamenje za ves svet, ako se obrača na dobro narodno zavednost, in izgleda, da se je tudi v Moskvi obrnilo, če se je. Internacionalna je tudi katoliška cerkev, prav ustavno je taka, ima pa kot sestav ljudi hibe, ker prav resni krogi trdijo; da bi bilo vse na boljšem pri katoliški cerkvi, ko bi mogla biti brez Lahov in Ircev, ampak za razumevanje take trditve, je treba imeti dlako na zobeh.

Tisti Karish v Biwabiku, ki je z menoj vred že z eno nogo v grobu, pove naprej in naprej, da namerava oditi v krtovo brez duhovnika, ker je nekoč radi Glasa Svobode dobil "ta suho," in zdaj ne pripusti, da bi se kak duhovnik z njegovim denarjem z avtomobilom vozil." Well, well, pri takh zadevah je tudi v starem kraju dosti svobode, in "kakor si boste poslali, tako boste ležali," pravi pregovor. Ta Karish očitno ne more videti, da bi se kak duhovnik z avtomobilom vozil. Pa se je dogodilo: Ob polnoči pride poziv. Do 40 milj je, peš bi vzelo najmanj dva dni. Ker je pa bil avtomobil, je vzelo le dve uri, opravljeno je bilo, po pol uri je nastopila večnost. In pri pogrebu ni bilo niti ficka za duhovnika. Nič na tem, avtomobil pa je omogočil, da je bilo, kakor je bolnik želel. Upajmo, da bo vse O. K., brez avtomobila bi bilo težko O. K.

BUY WAR BONDS and give the change to fight INFANTILE PARALYSIS

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK

in

KIRURG

Urad:

1901 West Cermak Road

1-3 in 7-8 P.M. razen ob sredah

Telefon Canal 4918

CHICAGO

Residenčni tel.: La Grange 3966

Michael Trunko in Sinovi

PLASTERING and PATCHING

CONTRACTORS

Pleskarji in popravilni ometa

in sten.

2114 W. 23rd Place, Chicago

Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovincem priliko in da vprašate nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste potem delo tudi drugam. Za pleskarska dela jamčimo.

DR. JOHN J. SMETANA

Pregleduje oči in predpisuje očala. — 23 let izkušnje

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9

zjutraj do 8:30 zvečer.